РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

И З В Е Ш Т А Ј

ЗА РАБОТАТА НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛСТВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 2011 ГОДИНА

Скопје, Април 2012 година

В О В Е Д

Обврската за изготвување на годишен извештај за работа на јавните обвинителства произлегува од одредбите на чл.23 и 24 од Законот за јавно обвинителство, така што секое јавно обвинителство изготвува извештај за својата работа, кој што го доставува до непосредно повисокото јавно обвинителство.

Согласно чл.23 ст.3 од Законот за јавно обвинителство, Јавното обвинителство на Република Македонија изготвува единствен годишен извештај за работата на сите јавни обвинителства, а според чл.24 од истиот закон Јавниот обвинител на Република Македонија, годишниот извештај за работа на јавните обвинителства и за состојбата со криминалитетот во Република Македонија го поднесува до Собранието на Република Македонија.

Извештајот, Јавниот обвинител на Република Македонија го доставува на разгледување на Советот на јавни обвинители, а за запознавање го доставува и до Владата на Република Македонија, Врховниот суд на Република Македонија и Министерството за правда.

Функцијата и позицијата на Јавното обвинителство во правниот систем и определувањето на надлежностите и организацијата се заснова на одредбите од чл.106 од Уставот на Република Македонија, одредбите од Законот за јавно обвинителство, Законот за кривична постапка, како и други закони по кои постапува. Уставната положба на Јавното обвинителство е определена како единствен и самостоен државен орган што ги гони сторителите на кривичните дела и на други со закон утврдени казниви дела, а врши и други работи утврдени со закон.

Во функција на зајакнување на позицијата на јавниот обвинител, за ефикасно и поуспешно работење, а особено во борбата против организираниот криминал и корупција, претходните години беа извршени потребни институционални реформи согласно Законот за јавно обвинителство и Законот за Советот на јавните обвинители на Република Македонија.

Јавното обвинителство согласно законот е организирано според принципите на хиерархија и субординација и тоа како Јавно обвинителство на Република Македонија, Виши јавни обвинителства, Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и Основни јавни обвинителства.

Согласно чл.29 од Законот за Јавното обвинителство, јавно-обвинителската функција се извршува така што Основните јавни обвинителства постапуваат пред Основните судови, Вишите јавни обвинителства во Скопје, Битола, Штип и Гостивар постапуваат пред соодветните Апелациони судови и Јавното обвинителство на Република Македонија постапува пред Врховниот суд на Република Македонија.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција е основано за целата територија на Република Македонија и е со седиште во Скопје. Ова Обвинителство постапува пред Одделението за организиран криминал и корупција при Основниот суд Скопје I Скопје.

Изминатата 2011 година, Јавното обвинителство како државен орган надлежен за гонење на сторители на кривични дела кои се гонат по службена должност, својата функција ја вршеше во време на многубројни активности поврзани со реформите на казнено - правниот систем, како приоритетна задача на државата за создавање на поефикасен казнен систем и за зајакнување на принципот на владеење на правото. Реализирајќи ги ваквите активности јавните обвинителства од сите нивоа, покрај предметната работа, беа вклучени во разни органи и тела при изготвување и разгледување, давање на предлози и мислења на повеќе закони од областа на казненото право, посебно кога станува збор за Законот за кривичната постапка, измените и дополнувањата на Кривичниот законик и др.

Имено, во 2011 година беа превземени бројни активности во функција на зајакнување на самостојноста на јавните обвинители и остварувањето на нивната основна функција, гонење на сторители на кривични дела. Во ова насока, значаен осврт е ставен на превземање на активности во врска со новиот Закон за кривична постапка (Службен весник бр. 150/2010), кој согласно чл.568 од истоимениот закон треба да влезе во примена од **26** ноември 2012 година. Впрочем, Јавното обвинителство на Република Македонија стави акцент на оние одредби од Законот кои значат квалитативна промена на позицијата на јавниот обвинител во кривичната постапка и решенијата на овој закон кои претставуваат новини во постапувањето на јавниот обвинител во сите инстанци на постапување, односно поставени се повеќе прашања околу кадровската, просторната и материјалната позиција на јавниот обвинител, а се со цел обезбедување на целосна примена на новите законски решенија.

Вредно е да се напомене дека во текот на 2011 година беа извршени измени и во Законот за Советот на јавните обвинители на Република Македонија со тоа што Министерот за правда на Република Македонија, повеќе не е член на Советот на Јавните обвинители на Република Македонија.

Токму од тие причини, Собранието на Република Македонија по претходно спроведена постапка по распишан оглас изврши избор на еден Член на Советот на јавните обвинители на Република Македонија кој всушност го заседе местото на Министерот за правда на Република Македонија.

Советот, во изминатата година распиша и објави огласи за избор на вкупно 23 јавни обвинители во повеќе јавни обвинителства. Од овие огласи избрани се 18 јавни обвинители, од кои пет (5) од редот на кандидатите со завршена обука во Академијата за судии и јавни обвинители, со што од вкупно предвидените 221 место за јавни обвинители во Јавното обвинителство на Република Македонија на сите нивоа пополнети се 209, а непополнети 12 места.

Во извештајната година, Советот, со одлука констатираше престанок на функцијата јавен обвинител на пет (5) јавни обвинители кои ги исполнија условите за старосна пензија во согласност со Законот, за еден (1) јавен обвинител беше донесена одлука за престанок на функцијата јавен обвинител по негово барање и за три (3) јавни обвинители одлуката за престанок беше донесена поради нивно заминување на извршување на друга функција.

Во оваа година не е донесена одлука за разрешување на јавни обвинители поради нестручно и несовесно вршење на функцијата јавен обвинител или недостојно однесување во врска со вршењето на функцијата, предвидени како потешка дисциплинска повреда согласно Законот за јавното обвинителство.

Во текот на 2011 година, посебно внимание беше посветено на едукацијата и другите облици на стручно усовршување на јавните обвинители, преку нивно учество во разни органи и тела на Академијата за обука на судии и обвинители, и тоа како едукатори, ментори, членови на Програмскиот совет итн. Јавните обвинители од сите нивоа беа вклучени во процесот на континуирана едукација, учество на разни семинари, предавања, тркалезни маси, организирани првенствено од страна на Академијата за обука на судии и обвинители, Здружението за кривично право и криминологија, Здружението на јавни обвинители и други органи и здруженија.

Заради обезбедување на принципот на законитост во судските постапки по правосилни одлуки во кривичната постапка и на единствена примена на законот, во Законот за кривична постапка предвиден е институтот Барање за заштита на законитост, како вонредно правно средство кое е исклучиво во надлежност само на Јавниот обвинител на Република Македонија. Барањето за заштита на законитоста, Јавниот обвинител на Република Македонија го поднесува до Врховниот суд на Република Македонија, и тоа по своја иницијатива или по иницијатива на пониските обвинители, на осудениот и на било која странка или лице. Овој институт се применува и во прекршочната и во управната постапка.

Во рамките на своите овластувања, Јавниот обвинител на Република Македонија можеше да го вложи ова вонредно правно средство и во граѓанските постапки, се до 27.12.2005 година, кога согласно преодните и завршните одредби од Законот за парнична постапка, беше укинат.

Исто така, Јавното обвинителство на Република Македонија постапува и по други вонредни правни лекови, кои можат да ги поднесат странките, односно осудените, и тоа по поднесени барања за вонредно преиспитување на правосилна пресуда и барања за вонредно ублажување на казната, со давање на одговор односно предлог до Врховниот суд на Република Македонија.

Севкупната работа на Јавното обвинителство во извештајната година ќе биде прикажана сумарно и врз основа на писмените извештаи на Вишите јавни обвинителства во Скопје, Битола, Штип и Гостивар, а податоците за работата на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција ќе бидат искажани како посебен дел во извештајот.

Јавно обвинителската функција се презентира со аналитичка оценка за сите видови постапувања поткрепени со статистички прегледи и показатели и со заклучни согледувања и предлог мерки за надминување на постојните состојби.

I.ФУНКЦИЈА НА КРИВИЧНОТО ГОНЕЊЕ

1. Обем на работа на основните јавни обвинителства

Основните јавни обвинителства, во текот на 2011 година постапувале по новопримени кривични пријави против вкупно 40.833 сторители на кривични дела, од кои против 20.908 полнолетни, против 2.095 малолетни и против 17.830 непознати сторители на кривични дела.

Во однос на 2010 година, кога била евидентирана бројка од вупно 39.287 пријавени сторители на кривични дела, претставува зголемување во обем на работа за 1.546 лица или за 3.93%.

Зголемувањето во обемот на работа се должи на повеќе примени кривични пријави против полнолетни сторители и тоа за 1.194 лица и против непознати сторители на кривични дела за 607 лица, додека кај малолетните сторители е забележано незначително намалување што може да се види од податоците во табелата:

Сторители	2009	2010	2011	Бројка	Процент
Полнолетни	20.185	19.714	20,908	+1.194	+6,0%
Малолетници	2.404	2.350	2.095	-255	-1,3%
Непознати	14.603	17.223	17.830	+607	+3,1%
Вкупно:	37.192	39.287	40.833	+1.546	+7,84%

А. КРИВИЧНИ ДЕЛА ИЗВРШЕНИ ОД ПОЛНОЛЕТНИ СТОРИТЕЛИ

1. Обем на примени кривични пријави

Видно од презентираното, во текот на 2011 година поднесени се кривични пријави против вкупно 20.908 полнолетни сторители на кривични дела, што во однос на 19.714 лица во 2010 година претставува зголемување за 1.194 лица или 6 %.

Во текот на изминатата година јавните обвинителства постапувале и по нерешени кривични пријави од претходната година против 8.081 лице, така што во вкупен обем на работа имале кривични пријави против 28.989 полнолетни сторители на кривични дела, што во однос на обемот на работа во 2010 година претставува зголемување за 1.946 лица или 7,2%.

Податоците за обемот на работа во 2011 година по одделни виши јавни обвинителства со подрачните обвинителства и односот со обемот на работа во претходните години се искажани во следнава табела:

Вишо јавно обвинителство со подрачните основни обвинителства	2009	2010	2011		
Скопје	15.993	16.262	17.484	+1.222	+7,5%
Битола	4119	4.218	4.181	-37	-0,8%
Штип	3354	3.455	3.687	+232	+6,7%
Гостивар	3.015	3.108	3.637	+529	+17%
Вкупно	26.481	27.043	28.989	+1.946	+30,4%

Од изнесените податоци во табелата произлегува дека зголемувањето во вкупен обем на работа од 1.946 лица, во однос на претходната година е резултат на зголемувањето во обемот на работа евидентирано во три виши јавни обвинителства, и тоа на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје за 1.222 лица или 7,51%, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип за 232 лица или 6,71% и на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар за 529 лица или 17%, додека во Вишото Јавно обвинителство во Битола е намален обем на работа за 37 лица или 0,8%.

2. Подносители на кривични пријави

Од вкупно поднесени кривични пријави против 20.908 полнолетни сторители на кривични дела, во 2011 година најголемо учество со поднесени пријави против 13.514 лица или 64,66% зазема Министерството за внатрешни работи, потоа се оштетени граѓани со поднесени пријави против 2.783 лица или 13,31%, а учеството на останатите субјекти е прикажано во табелата:

ВЈО	Вкупно пријави по лица	Подносители					
		МВР	Граѓани	Оштетени правни лица	Други државни органи	Иницијатива на ЈО	Останати
Скопје	11.081	7.425	1.236	1.378	774	236	32
Битола	3.598	2.186	700	135	252	103	216
Штип	3.289	2.108	473	266	175	96	171
Гостивар	2.946	1.795	374	404	146	227	/
Вкупно	20.908 100%	13.514 64.66%	2.783 13,31%	2.183 10.44%	1.347 6,44%	662 3.16%	419 2%

Од изнесените податоци во табелата, особено е важно да истакнеме дека оштетените физички, правни лица и другите субјекти учествуваат со 35,34% од вкупно поднесените кривични пријави против полнолетни сторители, што не е занемарлив број и кој број процентуално искажан е зголемен за 0,74 % во однос на 2010 година. Овој факт има влијание во видот на одлуките и во бројот на нерешени пријави.

3. Постапување по кривични пријави

а) Обем и ажурност

Во 2011 година основните јавни обвинителства во работа имале кривични пријави против вкупно 28.989 лица, од овој број решени се пријави против 19.660 лица или 67,81%, што во однос на решени пријави во 2010 година претставува зголемување за 698 пријави односно изразено во процент во однос на 2010 година имаме зголемување на решени пријави за 3,68%.

На крајот на 2011 година како нерешени кривични пријави останале против 9.329 лица или 32,2%, што пак во однос на нерешени во претходната година е зголемување за 2,32%.

Од вкупниот број на нерешени кривични пријави против 9.329 лица, како нерешени во јавните обвинителства статистички се евидентирани пријави против 87 лица или 0,9%, во МВР против 2.678 лица или 28,7% и во судот и други органи против 6.564 лица или 70,36%.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје како нерешени пријави евидентирани се против 7.302 лица или 41,76%, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола против 595 лица или 14,23%, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип против 411 лица или 11,9% и на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар против 1021 лице или 28%.

Како што може да се забележи, најголем број и процент на нерешени кривични пријави е евидентиран на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје. Ваквата состојба е резултат на фактот што во вкупен обем на работа ова обвинителство учествува со 17.484 пријавени лица или 60,3%, а само Основното јавно обвинителство Скопје со 12.119 лица или 41,8%. Меѓутоа, причините за оваа состојба не се само поради обемот на работа, туку и поради сложеноста, структура на криминалитетот, квалитетот на пријавите, како и поради одредени објективните причини, неможноста на истражните судии да ги завршат постапките по сите поднесени предлози за преземање на определени истражни дејствија.

Во поглед на нерешените кривични пријави, и тоа не само на оние кои евидентираат како такви во јавните обвинителства, туку и на оние што се евидентирани во Министерството за внатрешни работи и другите органи, нужно е да се истакне дека во најголем број случаи се работи за пријави поднесени од оштетени физички и правни лица и други субјекти, односно пријави поднесени без поткрепа на докази и со отсуство на доволно основи на сомненија за да се иницира постапка пред суд. Од друга страна, овој факт е од директно влијание за примена на институтот собирање потребни известувања, било непосредно од самите јавни обвинители, било преку МВР и други органи. Јавното обвинителство постојано инсистира проверките да се вршат непосредно од самите обвинители, но тоа не секогаш и не за сите кривични дела е можно.

б) Барања за собирања на потребни известувања

Во 2011 година, основните јавни обвинителства институтот - Барање за собирање потребни известувања предвиден во чл.144 ст.2 и ст.3 од Законот за кривична постапка, најчесто го користеле со барања за собирање на потребни известувања, податоци или барања за превземање на други мерки за откривање на кривичното дело и сторителот од Министерството за внатрешни работи. Исто така, основните јавни обвинителства овој институт го користеле и за прибавување на податоци и известувања од други надлежни органи и институции, а во немал број случаеви и самите се ангажирале во прибирање на истите.

Во 2011 година од основните јавни обвинителства биле поднесени 5.137 барања за собирање потребни известувања, од тоа 1.846 до МВР, 1.375 до други државни органи и институции и во 1.916 случаи тие непосредно биле ангажирани во собирањето на податоците. Во однос на 2010 година се бележи намалување за 98 барања за собирање потребни известувања.

Наша оценка е дека намалувањето се должи на примена на овластувањата дадени од чл.144 ст.4, 5 и 6 од ЗКП, во поглед на вршење на самостојни проверки и примена на чл.145 од ЗКП, во поглед на одложено кривично гонење.

в) Предлози за преземање на определени истражни дејствија

Основните јавни обвинителства институтот - Предлог за превземање на определени истражни дејствија предвиден во чл.418 од Законот за кривична постапка, во извештајниот период го користеле постапувајќи по кривични пријави против 5.119 лица што во однос на претходната година е повеќе за 578 лица.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје овој институт најмногу е користен, и тоа против 3.550 лица, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола против 802 лица, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип против 226 лица и на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар против 541 лице.

Споредбените податоци за примена на овој институт во однос на претходната година покажуват тенденција на зголемување и тоа на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје против 298 лица, на подрачјето на Вишто јавно обвинителство Штип против 16 лица, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар за 225 лица, а единствено намалување е забележано на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола за 961 лице.

Имајќи го предвид фактот дека институтот се применува за полесни кривични дела за кои е запретена казна затвор до 3 години, нужно е при неговото користење да се води сметка за обемот на дејствијата што се предлагат, односно јавните обвинители да бидат рационални. Воедно јавните обвинители се во обврска постојано да ги контролират постапките заради кратките рокови на застареност, а мораат и да ја зајакнат сопствената истражувачка функција без вклучувањето на истражниот судија, особено во претстој на новиот Закон за кривична постапка.

4. Одлуки по кривични пријави

а) Број и структура

Основните јавни обвинителства, од вкупниот број на кривични пријави против 28.989 лица по кои постапувале во 2011 година, решиле кривични пријави против 19.660 лица или 67,81%. На крајот на годината како нерешени останале кривични пријави против 9.329 лице или 32,18%.

Структурата на одлуките кои се донесени од основните јавни обвинителства покажува дека:

1) Отфрлени се кривични пријави против 5.560 лица или 28,28%, кој процент е идентичен со претходната година;

2) Поднесени се обвинителни предлози против 6.643 пријавени лица или 33,79%;

3) Поднесени се непосредни обвинителни акти против 676 лица или 3,43%;

4) Против 6.269 лица или 31,88% поднесени се барања за спроведување на истрага;

5) Против 512 лица или 2,6% пријавите се решени на друг начин.

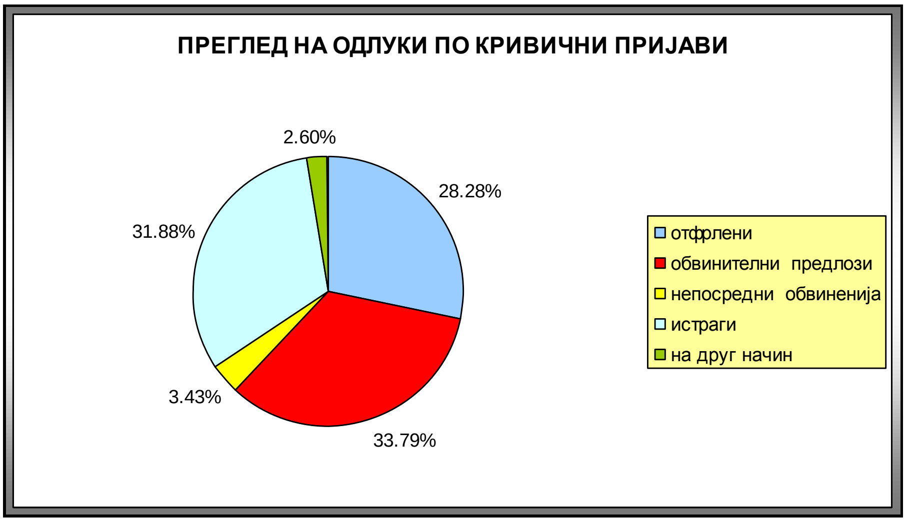

б) Отфрлени кривични пријави

Од вкупниот број на решени кривични пријави против 19.660 лица со решение за отфрлање на кривични пријави решени се против 5.560 лица или 28,28%.

Како и претходните години најчести основи за отфрлање на кривичните пријави се:
- пријавеното дело не е кривично дело за кое се гони по службена должност и
- не постојат основи на сомнение дека пријавениот го сторил кривичното дело.

Институтите од чл.145 и 146 од ЗКП во практично постапување не се доволно применети, иако постојано се инсистира на нивната примена. Примената на овие институти во најголем број е присутна на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје и тоа кај Основното јавно обвинителство Скопје со отфрлени пријави против 1.856 лица.

Основните јавни обвинителства на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје имаат отфрлено кривични пријави против 2.780 лица што е 25,08% од вкупно решените пријави по лица.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола отфрлени се кривични пријави против 1.363 лица, што е 37,94% од вкупниот број на решени кривични пријави по лица.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип отфрлени се кривични пријави против 803 лица што е 24,4% од вкупниот број на решени кривични пријави по лица, а на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар отфрлени се кривични пријави против 614 лица или 20,84% од вкупно решени кривични пријави.

Вкупниот број на примени и отфрлени кривични пријави на подрачјата на четирите виши јавни обвинителства е претставен во следнава табела:

Вишо јавно обвинителство Скопје	**Отфрлени**	**Вкупно примени**	**Процент**
Скопје	1856	6573	28,23%
Куманово	340	1773	19,62%
Велес	205	956	21,44%
Кавадарци	163	846	19,26%
Гевгелија	161	703	22,9%
Крива Паланка	55	270	20,4%
Вишо јавно обвинителство Битола			
Битола	469	1098	42,71%
Прилеп	310	983	31,5%
Охрид	330	913	36,14%
Струга	230	502	45,81%
Ресен	24	96	25%
Вишо јавно обвинителство Штип			
Штип	232	759	30,56%
Струмица	167	1150	14,52%
Свети Николе	54	169	32%
Радовиш	37	252	14,7%
Кочани	199	594	33,5%

Делчево	72	197	36,5%
Берово	42	168	25%
Вишо јавно обвинителство Гостивар			
Тетово	159	1141	13,9%
Гостивар	282	1023	27,56%
Кичево	138	593	23,27%
Дебар	35	189	18,51%

в) Поднесени барања за спроведување истрага

Основните јавни обвинителства во 2011 година до истражните судии поднеле барања за спроведување истрага против 6.269 лица, или 31,9% од решените пријави, што во однос на поднесени барања за истрага во претходната година е повеќе за 439 лица.

Истражните судии во 2011 година постапувале и по нерешени истраги против 5.777 лица, така што вкупно во работа имале истраги против 11.473 лица, што во однос на 2010 година е помалку за 134 лица.

Од вкупниот број на истраги по кои е постапувано решени се истраги против 5.791 лица или 50,47%, а на крајот на годината како нерешени останале против 5.682 лица или 49,52%.

г) Учество во истрагата

Основните јавни обвинителства учествувале во истрага при распит на обвинети лица и сведоци за 4.845 лица.

При увиди и вештачења јавните обвинители имале учество во 699 случаи.

д) Примена на мерката притвор

Мерката притвор во 2011 година е применета против 657 лица, што во однос на 693 лица во 2010 година е незначително намалување од 36 лица. Од годишните извештаи на јавните обвинителства произлегува дека во најголем број случаи мерката притвор траела до 30 дена, а во помал број до 60, 90 или преку 90 дена. Времетраењето на притворот согласно одредбите на Законот за кривична постапка е врзано за висината на казната за поодделни кривични дела.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје со подрачните основни обвинителства мерката притвор била определена против 365 лица, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола оваа мерка била определена за 127 лица, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар за 97 лица и на подрачјето на Вишото јавно обвинителство во Штип мерката притвор била определена за 68 лица.

Како и во изминатите години мерката притвор била најприменувана спрема сторителите на кривични дела против имотот, потоа за кривични дела против животот и телото и кривични дела против здравјето на луѓето.

Предвид фактот дека мерката притвор од јавните обвинители е предлагана, а од истражните судии прифаќана по сите основи од чл.184 ст.1 т.1, 2 и 3 од Законот за кривична постапка, се наметнува заклучок дека ниту јавните обвинители ниту пак судот, имале рестриктивен однос кон секоја точка одделно и дека станува збор за формализирање на основите без да во секој случај се дадат релевантни податоци за основаноста на нивната примена.

5) Одлуки по спроведена истрага

Од вкупниот број на истраги против 11.473 лица, по кои постапувале истражните судии во 2011 година, решени се истраги против 5.791 лица или 50,47%, а на крајот на годината останале нерешени истраги против 5.682 лица или 49,52%.

Во однос на претходната година кога од вкупниот број на истраги против 11.607 лица биле решени против 6.403 лица или 55,16%, а останале нерешени истраги против 5.204 лица или 44,84%, имаме намалување на решените истраги за 4,69% или за 612 лица, односно зголемување на нерешени истраги за 4,68% или за 478 лица.

Податоците на одлуките по вид и број на решени истраги искажани се во следната табела:

Вишо јавно обвинителство	**Обвиненија**	**Изјави за откажување од гонење**	**Прекратени**	**Решени на друг начин**
Скопје	2.341	509	107	160
Битола	603	187	/	17
Штип	742	168	2	16
Гостивар	662	123	1	153
ВКУПНО:	**4.348**	**987**	**110**	**346**

Од табеларниот приказ произлегува дека против 4.348 лица или 75% поднесени се обвинители акти, против 987 лица или 17% дадени се изјави за откажување од гонење, прекратени се истраги против 110 лица или 1,9% и на друг начин решени против 346 лица или 5,97%.

6) Обвиненија

Во 2011 година јавните обвинителства поднеле обвиненија против вкупно 11.667 лица, што е за 104 лица помалку во однос на претходната година.

Од вкупниот број на поднесени обвиненија, против 6.643 лица поднесени се обвинителни предлози, против 676 лица поднесени се непосредни обвиненија и против 4.348 лица поднесени се обвинителни акти по спроведени истраги.

а) Одлуки на судот по поднесените обвиненија

Во 2011 година основните судови постапувале по поднесени обвиненија против вкупно 24.153 лица, од кои против 11.667 лица биле поднесени во текот на годината, а против 12.486 лица кои останале непресудени од претходните години.

Во 2011 година биле донесени пресуди против 13.018 лица, што во однос на 2010 година е повеќе за 408 лица или 3,23%.

Според видот на пресудите, состојбата е следната:

Вид на пресуди	Број на лица	Процент
Осудителни пресуди	11.256	86,46%
Ослободителни пресуди	385	2,96%
Одбивателни пресуди	811	6,22%
Запирање по предавање на обвинителниот акт на судот и по повлечено обвинение	385	2,96%

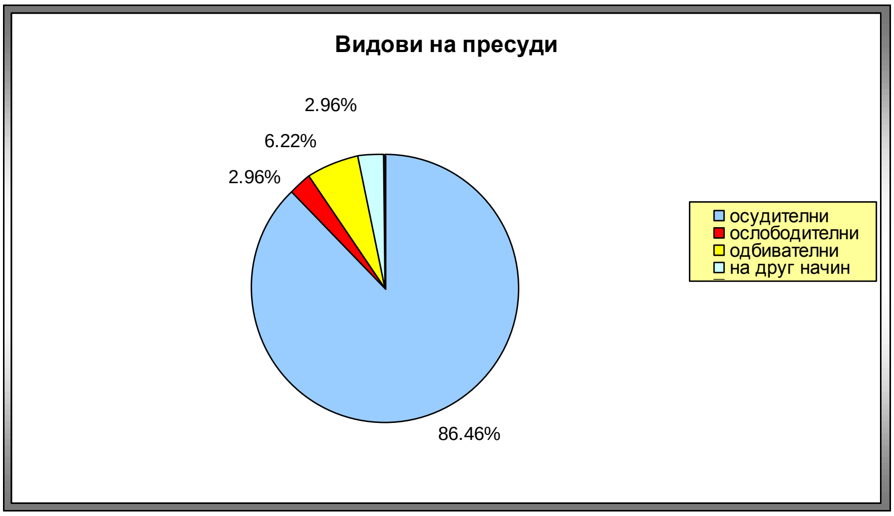

Од осудителните пресуди донесени против 11.256 лица, судовите изрекле условни осуди против 5.636 лица или 50%, парични казни против 2.738 лице или 24,32%. Затворски казни изречени се спрема 2.744 лица или 24,38%, а судски опомени за 138 лица или изразени во проценти 1,22%.

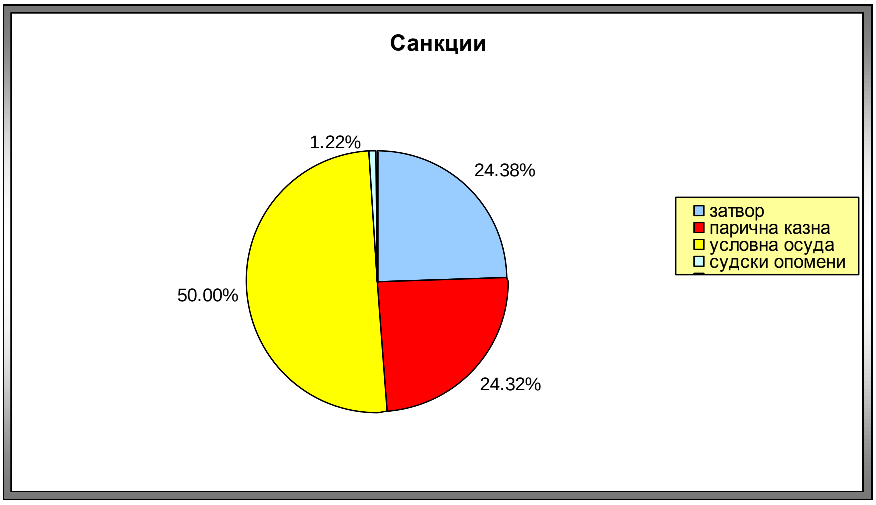

На крајот на 2011 година останале непресудени обвиненија против 11.135 лица што во однос на непресудени обвиненија во 2010 година е помалку за 1.541 лица.

Б. КРИВИЧНИ ДЕЛА ИЗВРШЕНИ ОД МАЛОЛЕТНИ СТОРИТЕЛИ

1. Примени кривични пријави

Во 2011 година примени се кривични пријави спрема 2.095 малолетници што во вкупен обем на работа по кривични пријави против познати сторители на кривични дела од 20.908 лица претставува учество од 10 %.

Во текот на годината јавните обвинителства постапувале и по нерешени кривични пријави против 39 малолетници од претходната година, така да во вкупен обем на работа имале кривични пријави спрема 2.134 малолетници.

Од вкупниот број на кривични пријави по кои е постапувано во 2011 година решени се пријави против 2.101 малолетник или 98,45%, а на крајот на годината останале нерешени пријави спрема 33 малолетници или 1,55%. Од вкупниот број на нерешени кривични пријави во јавното обвинителство се евидентирани само 2, а останатите се кај други органи.

Од вкупниот број на решени пријави поднесени против 2.101 малолетник, спрема 744 малолетника или 35,41% отфрлени се кривичните пријави, спрема 1.217 малолетници или 61,73% поднесени се барања за поведување на подготвителна постапка и на друг начин решени се спрема 140 малолетници или 6,66%.

Од 744 отфрлени пријави, 397 се деца или 53,3%, а 347 или 46,6% се отфрлени со примена на начелото на опортунитет и други основи.

2. Подготвителна постапка

Во 2011 година спрема 1.217 малолетници поднесени се барања за поведување на подготвителна постапка, што во однос на претходната година е помалку за 93 малолетници.

Во текот на годината, судиите за малолетници постапувале и по нерешени подготвителни постапки против 673 малолетници од претходната година, така што вкупно во работа имало постапки спрема 1.890 малолетници.

Во 2011 година решени се подготвителни постапки спрема 1.491 малолетници, а на крајот на годината како нерешени останале спрема 399 малолетници.

По завршените подготвителни постапки од страна на јавните обвинителства поднесени се предлози за изрекување воспитни мерки спрема 1.142 малолетника, предлози за казнување спрема 21 малолетник, спрема 253 малолетници поднесени се предлози за запирање на постапката, спрема 17 малолетници постапката била решена на друг начин и спрема 59 малолетници подготвителната постапка е прекратена.

3. Предлози за примена на воспитни мерки и за казнување

Во 2011 година од основните јавни обвинителства биле поднесени предлози за изрекување на воспитни мерки спрема 1.142 малолетника, а спрема 21 малолетник предлози за казнување. Во однос на 2010 година кога биле поднесени предлози за изрекување на воспитна мерка спрема 1.112 малолетници и спрема 91 малолетник предлози за казнување имаме помалку поднесени предлози за казнувања спрема 70 малолетници и повеќе поднесени предлози за изрекување воспитни мерки спрема 30 малолетници.

4. Одлуки на судот и жалби на јавните обвинители

Во 2011 година од страна на судиите за малолетници донесени се одлуки спрема 1.443 малолетници, од тоа спрема 935 малолетници изречени се воспитни мерки, спрема 5 заводски мерки, спрема 10 малолетнички затвор, спрема 4 малолетници изречена е парична казна, а спрема 494 постапката е запрена.

Против одлуките на судиите за малолетници вложени се вкупно 33 жалби, од кои јавните обвинители вложиле вкупно 19 жалби, а малолетниците и нивните бранители вложиле вкупно 14 жалби. Од жалбите на јавните обвинители уважени се 3, 10 се одбиени, а за 6 сеуште не е донесена второстепена одлука, додека од жалбите на малолетниците уважени се 4, а одбиени се 10.

В. КРИВИЧНИ ДЕЛА ИЗВРШЕНИ ОД НЕПОЗНАТИ СТОРИТЕЛИ

Во Јавните обвинителства во извештајната година примени се кривични пријави против 17.830 непознати сторители на кривични дела, што во однос на 17.223 во 2010 година претставува зголемување од 607 пријавени лица. Јавните обвинителства по новопримени кривични пријави ставиле 20.094 барања за собирање потребни известувања и откривање на сторители на кривични дела и 32 предлози за преземање на одредени истражни дејствија.

Во 2011 година јавните обвинители вкупно во работа имале кривични пријави против 111.893 непознати лица, од кои 94.063 од претходните години по кои сторителите на кривични дела останале неоткриени. Од јавните обвинители по основ на застареност биле отфрлени кривични пријави против 13.919 непознати сторители на кривични дела.

Органите за внатрешни работи во извештајната година откриле сторители по вкупно 1.371 кривична пријава, од кои 591 по пријавите поднесени од претходни години. На крајот на годината останале неоткриени сторители по 98.195 кривични пријави.

Г. СТРУКТУРА НА КРИВИЧНИ ДЕЛА

Во овој дел од Извештајот ќе бидат изнесени податоци за движењето на криминалот спрема структурата на кривичните дела. Посебно ќе биде дадено движењето на криминалот по пооделни глави од **Кривичниот законик** (Сл.весник на РМ бр.37/96), како и преглед на податоци за по карактеристични кривични дела во споредба со 2010 година.

Изнесените податоци за структурата на кривичните дела се однесуваат на бројот на кривични пријави по лица, поднесени обвиненија и донесени пресуди во извештајната година.

Во текот на 2011 година јавните обвинителства постапувале по кривични пријави против вкупно 28.989 полнолетни сторители на кривични дела, од кои новопримени се пријави против 20.908 лица, а против 8.081 лица што останале нерешени од претходната година. Тие во 2011 година имат поднесено обвиненија против вкупно 11.667 лица и тоа против 4.348 лица обвинителен акт по спроведена истрага, против 676 лица непосредни обвиненија и против 6.643 лица обвинителни предлози. Во текот на 2011 година првостепените судови постапувале по обвиненија против вкупно 24.153 лица, од кои против 12.610 што останале непресудени од претходните години, а донеле пресуди против вкупно 12.486 лица, од кои осудителни се против 11.118 лица, ослободителни против 385 лица, одбивателни против 812 лица, а судски опомени биле изречени за полесни крвични дела спрема 138 лица.

Карактеристично е тоа што во однос на претходната 2010 година кога бројот на осудителни пресуди изнесуваше 10.763 во извештајниот период оваа бројка изнесува 11.118 осудени лица што подразбира зголемување за 355 лица.

Податоците за кривичните пријави, поднесени обвиненија и донесени пресуди во последните три години се искажани во следниот преглед:

Видови одлуки	**2009**	**2010**	**2011**	**разлика**
Пријавени лица	20.185+887	19.714	20.908	+1.194
Незавршени кривични пријави	6.296-3	7.329	8.081	+752
Вкупно кривични пријави	26.481+1.015	27.043	28.989	+1.946
Поднесени обвиненија по истрага	5.576+403	4.938	4.348	-590
Непосредни обвиненија	361-205	453	676	+223
Обвинителни предлози	7.045-129	7.317	6.643	-674
Вкупно обвиненија	12.982+69	12.708	11.667	-1.041
Осудителни пресуди	10.975-555	10.763	11.118	+355
Ослободителни пресуди	360-17	426	385	-41
Одбивателни пресуди	504+13	612	811	+199
Судски опомени	167+17	129	138	+9
Вкупно обвиненија	12.775-349	12.610	13.018	+408

	2009	2010	2011
- Запрени по предавање на обвинителен акт на судот	173 - 12	195+22	290+96
- Запирање на постапката по повлечено обвинение	99 - 53	175+76	95-80
- Мерки за безбедност			181

Состојбата на структурата на криминалитетот според кривичните дела систематизирани према посебните глави на Кривичниот законик на Република Македонија е следната:

Глава XIV од КЗ - Кривични дела против животот и телото

Во текот на 2011 година за кривичните дела од оваа глава примени се кривични пријави против 1.345 лица, кои заедно со кривичните пријави од поранешниот период против 340 лица, дава збир на постапување на јавните обвинителства по поднесени кривични пријави против 1.685 лица. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 892 лица. Судовите во 2011 година донеле првостепени пресуди спрема 840 лица.

Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 1.296 лица и незавршени против 348 лица или вкупно против 1.644 лица имаме зголемување за 41 пријавено лице, а зголемувањето е евидентирано и по однос на поднесени обвиненија против 12 лица, додека за 120 лица повеќе донесени се првостепени пресуди.

Глава XV од КЗ - Кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот

Во текот на 2011 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 642 лица, од кои новопријавени се 492 лица, а против 150 лица што останале нерешени во претходната година. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 287 лица, а судовите во 2011 година донеле првостепени пресуди према 369 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 691 лице од кои новопријавени се 569 лица, а против 122 лица што биле нерешени во претходната година имаме намалување во обемот на пријавени лица за 49, намалување на поднесени обвиненија за 57 лица и зголемување на донесени пресуди за 94 лица

Глава XVI од КЗ - Кривични дела против изборите и гласањето

Во текот на 2011 година за овие кривични дела е постапувано по вкупно кривични пријави против 51 лице, од кои само против 11 лица што биле примени во текот на годината, а против 40 лица што пријавите останале нерешени од претходната година. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле обвиненија против 3 лица и за исто толку лица судовите донеле пресуди. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 60 лица, од кои против 6 лица се новопријавени, а 54 лица што останале нерешени од претходната година имаме намалување за 9 пријавени лица. Исто така, е евидентирано и намалување на поднесени обвиненија против 3 лица и повеќе донесени пресуди за 37 лица.

Глава XVII од КЗ - Кривични дела против работните односи

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 89 лица што заедно со нерешени кривични пријави од поранешен период против 70 лица, претставува вкупна бројка од 159 лица по кои е постапувано. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 29 лица, а од страна на судовите биле донесени првостепени пресуди против 47 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 160 лица од кои против 89 лица се новопријавени и против 55 лица што останале нерешени, а биле поднесени обвиненија против 52 лица и од судовите пресудени се 41 лица се бележи намалување по однос на пријавени за 1 лице, намалување обвиненија за 23 лица и зголемување на пресудени за 6 лица.

Глава XVIII од КЗ - Кривични дела против честа и угледот

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 10 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 4 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 14 лица. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 3 лица, а од судовите биле донесени пресуди против 6 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 17 лица и незавршени против 4 лица или вкупно против 21 лица имаме намалување за 7 лица, по однос на поднесени обвиненија намалување за 1 лице, а пак намалување на донесени пресуди за 1 лице.

Глава XIX од КЗ - Кривични дела против половата слобода и половиот морал

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 138 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 21 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 159 лица. Јавните обвинителства поднеле вкупно обвиненија против 73 лица, а од судовите биле донесени пресуди против 94 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 140 лица и незавршени против 18 лица или вкупно против 158 лица, биле поднесени обвиненија против 110 лица и пресудени се 80 лица, се бележи зголемување за 1 пријавено лице, намалување на поднесени обвиненија за 37 лица и повеќе пресудени за 14 лица.

Глава XX од КЗ Кривични дела против
бракот, семејството и младината

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 571 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 111 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 682 лица. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 397 лица, а од страна на судовите во 2011 година донеле првостепени пресуди према 434 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 577 лица и незавршени против 173 лица или вкупно против 750 лица, имаме намалување за 68 лица, намалување на поднесени обвиненија против 57 лица и зголемување на донесени пресуди за 38 лица.

Глава XXI од КЗ - Кривични дела
против здравјето на луѓето

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 705 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 99 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 804 лица. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 554 лица, а од судовите пресудени се 633 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 762 лица и незавршени против 67 лица или вкупно против 829 лица имаме намалување за 25 лица, како и поднесени обвиненија против 587 лица имаме намалување за 33 лица, а судовите донеле пресуди према 553 лица или повеќе за 80 лица.

Глава XXII од КЗ - Кривични дела против
животната средина

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 309 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 114 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 423 лица. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 168 лица, а од страна на судовите донесени се првостепени пресуди према 178 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 230 лица и незавршени против 60 лица или вкупно против 290 лица имаме зголемување за 133 лица, како и поднесени обвиненија против 117 лица имаме зголемување за 51 лице, а судовите донеле пресуди према 101 лица или повеќе за 51 лице.

Глава XXIII од КЗ - Кривични дела
против имотот

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 8.542 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 2.499 лице, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против вкупно 11.041 лица. Јавните обвинителства во 2011 година за овие кривични дела поднеле обвиненија против 4.702 лица, а страна на судовите донесени се пресуди против 4.777 лица. Во споредба со претходната 2010 година се бележи зголемување за 1.486 пријавени лица, а намалување на поднесени обвиненија против 507 лица и донесени пресуди за 115 лица.

Глава XXIV од КЗ - Кривични дела против споменици на културата, архивскиот материјал и природните реткости

Во текот на 2011 година, за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 11 лица.

Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 2 лица, а од судовите донесени се пресуди против 6 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против 11 лица биле поднесени обвиненија против 4 лица, а пресудени биле 11 лица се забележува дека бројот на пријавени лица е ист, но имаме намалување за 2 обвинети и намалување за 5 пресудени лица.

Глава XXV од КЗ - Кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството

Во текот на 2011 година, за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 772 лица и заедно со кривичните пријави од поранешен период против 317 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 1.089 лице. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 419 лица, а од судовите биле донесени пресуди против 437 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 957 лица и заедно со незавршени против 234 лица или вкупно против 1.191 лице, биле обвинети 580 лица, а пресудени 491 лице имаме намалување за 102 пријавени лица, на поднесени обвиненија за 161 лице и донесени пресуди за 4 лица.

Глава XXVI од КЗ - Кривични дела против општата сигурност на луѓето и имотот

Во текот на 2011 година, за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 431 лица и заедно со кривичните пријави од поранешен период против 96 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 527 лица. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 181 лица, а од страна на судовите биле донесени првостепени пресуди према 210 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 312 лица, од кои обвинети се 189 лица, а од страна на судовите пресудени 170 лица, се бележи зголемување на број на кривични пријави за 215 лица, намалување на поднесени обвиненија за 8 лица и зголемување на пресудени за 40 лица.

Глава XXVII од КЗ - Кривични дела против безбедноста на јавниот сообраќај

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 3.543 лица и заедно со кривичните пријави од поранешниот период против 2.508 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 6.051 лица. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 2.026 лица, а од страна на судовите за овие кривични дела пресудени се 2.333 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела е постапувано по

кривични пријави против вкупно 5.576 лица, а биле обвинети 1.189 лица и донесени пресуди против 2.325 лица се бележи зголемување на пријавени за 475 лица, зголемување на донесени пресуди за 8 лица и помалку обвинети за 163 лица.

Глава XXVIII од КЗ - Кривични дела против државата

Во 2011 година за кривичните дела од оваа глава има 12 новопријавени лица, а е постапувано по пријава против 1 лице од претходни години, така што има поднесено обвинение за 2 лица. Во текот 2010 година за овие кривични дела е постапувано по кривична пријава против 1 лице, што во однос на претходните години бележи зголемување на пријавени за 12 лица, кои сеуште не се пресудени.

Глава XXIX од КЗ - Кривични дела против вооружените сили

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 21 лице и е постапувано по кривични пријави против вкупно 21 лице. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле обвиненија против 1 лице, а од судовите биле донесени пресуди против 5 лица. Во споредба со претходната година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против 5 лица, биле обвинети 3 лица и пресудени 9 лица, имаме зголемување за 16 пријавени лица, намалување на поднесени обвиненија за 2 лица и намалување на пресудени за 4 лица.

Глава XXX од КЗ - Кривични дела против службената должност

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 1.408 лице и заедно со нерешени пријави против 866 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против вкупно 2.274 лица. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 267 лица, а од страна на судовите донесени се првостепени пресуди против 272 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 2.522 лица, биле поднесени обвиненија против 236 лица и од првостепените судови пресудени 303 лица, се бележи намалување на пријавени лица за 248, а зголемување за поднесени обвиненија за 31 лице, а и од судовите помалку биле донесени пресуди за 31 лице.

Глава XXXI од КЗ - Кривични дела против правосудството

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 469 лице и заедно со кривичните пријави од поранешниот период против 249 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 718 лица. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 207 лица, а од судовите биле донесени првостепени пресуди против 195 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 735 лица, биле поднесени обвиненија против 160 лица и пресудени 154 лица се забележува намалување на број на пријавени лица за 17, но и зголемување на обвинети за 47 лица и повеќе пресудени за 41 лице.

Глава XXXII од КЗ - Кривични дела против правниот сообраќај

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 839 лица, кои заедно со кривичните пријави од изминатиот период против 395 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 1.234 лица. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 594 лица, а од страна на судовите за овие кривични дела биле донесени пресуди против 733 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.171 лице биле обвинети 543 лица и пресудени 679 лица, имаме зголемување за 63 пријавени лица, за 51 обвинети лица и за 54 пресудено лице.

Глава XXXIII од КЗ - Кривични дела против јавниот ред

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 1.152 лица и заедно со кривичните пријави од поранешен период против 193 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 1.345 лица. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 839 лица, а од страна на судовите биле донесени пресуди против 983 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.267 лица биле обвинети 868 лица и од судовите пресудени 806 лица, имаме зголемување за 78 пријавени лица, помалку обвинети 29 лица, но и повеќе донесени пресуди за 177 лица.

Глава XXXIV од КЗ - Кривични дела против човечноста и меѓународното право

Во текот на 2011 година за овие кривични дела вкупно се примени кривични пријави против 3 лица, поднесено е обвинение против 1 лице од страна на судот не е донесена првостепена пресуда. Во 2010 година за овие кривични дела не е постапувано по ниедна кривична пријава, а од страна на првостепените судови донесена е пресуда против 1 лице.

Кривични дела по посебни закони

Во текот на 2011 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 35 лица и заедно со кривичните пријави од поранешниот период против 8 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 43 лица. Јавните обвинителства во 2011 година поднеле вкупно обвиненија против 20 лица, а судовите донеле пресуди против 79 лица. Во споредба со претходната 2010 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 93 лица, биле поднесени обвиненија против 74 лица и од страна на судовите донесени пресуди против 235 лица, имаме намалување за 50 пријавени лица, намалување за 54 обвинети лица, но и помалку за 156 пресудени лица.

За движењето на криминалот по поедини карактеристични кривични дела кои се појавуваат во поголем обем во структурата на кривичните дела во 2011 година, во споредба со 2010 година, го даваме следниот преглед:

КРИВИЧНО ДЕЛО	**пријавени лица**		**обвиненија**		**пресуди**	
	2010	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**
Глава XIV од КЗ - Кривични дела против животот и телото						
- Убиство чл.123 ст.1	62	26	34	23	18	29
- Убиство чл.123 ст.2	27	30	18	25	18	28
- Убиство во обид	22	29	23	32	18	35
- Тешка телесна повреда чл.131	396	397	271	280	252	301
Глава XV од КЗ- Кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот						
-Противправно лишување од слобода чл.140	45	60	33	32	21	58
-Грабнување чл.141	42	27	27	15	22	28
Глава XIX од КЗ - Кривични дела против половата слобода и половиот морал						
-Силување чл.186	41	46	34	22	15	28
-Полов напад врз дете чл.188	60	51	47	31	31	42
Глава XX од КЗ - Кривични дела против бракот семејството и младината						
-Неплаќање издршка чл.202	274	313	271	275	245	287
Глава XXI од КЗ - Кривични дела против здравјето на луѓето						
-Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори - чл.215	634	515	495	295	467	533
Глава XXIII од КЗ- Кривични дела против имотот						
-Кражба чл.235 став 1	2149	2889	1654	1372	1730	1369
-Тешка кражба чл.236	2447	3042	2231	2149	1956	2245
-Разбојништво чл.237	258	210	190	179	199	178
-Затајување чл.239	192	175	79	232	95	75
-Измама чл.247	1152	1114	618	387	314	400

Глава XXV од КЗ - Кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанство						
- Фалсификување пари чл.268	140	56	87	84	83	88
- Криумчарење чл.278	88	90	72	59	105	101
- Даночно затајување чл.279	468	432	247	181	106	137
Глава XXVII од КЗ - Кривични дела против безбедноста на јавниот сообраќај						
- Тешки дела против безбедноста на луѓето и имотот во сообраќајот чл.300	631	670	470	436	530	644
Глава XXIX од КЗ - Кривични дела против вооружените сили						
- Самоволно оддалечување и бегство од вооружените сили чл.344	1	1	/	1	2	2
Глава XXX од КЗ - Кривични дела против службената должност						
- Злоупотреба на службената положба и овластување чл.353	1510	1287	259	205	246	211
- Примање поткуп чл.357	25	18	17	14	12	18
-Фалсификување службена исправа чл.361	50	35	10	11	8	6
Глава XXXI од КЗ - Кривични дела против правосудството						
- Неизвршување на судска одлука чл.377	41	78	13	30	13	24
Глава XXXII од КЗ - Кривични дела против правниот сообраќај						
-Фалсификување исправа чл.378	653	761	471	553	646	677
Глава XXXIII од КЗ - Кривични дела против јавниот ред						
-Спречување службено лице во вршење службено дејствие чл.382	162	155	144	134	139	151
- Насилство чл.386	363	449	283	269	196	332
-Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материи чл.396	198	202	197	193	220	213

Д. ПРАВНИ ЛЕКОВИ

1. Редовен правен лек - Жалба

а) Вишите јавни обвинителства во 2011 година постапувале по жалбите на првостепените пресуди против вкупно 5.812 лица.

Од вкупниот број на поднесени жалби по кои е постапувано, од основните јавни обвинителства поднесени се жалби против 1.637 лица, од обвинетите жалби против 4.097 лице, а 78 жалби биле изјавени од оштетени лица.

Постапувајќи по поднесените жалби вишите јавни обвинителства ставиле предлози против 1.743 лица жалбите да се уважат, против 3.670 жалбите да се одбијат и против 64 лица жалбите делумно да се уважат. Истовремено одлучиле против 132 лица жалбите да бидат отфрлени како ненавремени или недозволени, а во 203 случаи не биле овластени да се изјаснат по жалбите.

Јавните обвинители учествувале на 1.394 јавни седници и на 2.713 нејавни седници, а истовремено учествувале и на 2 одржани главни претреси пред второстепените судови.

Апелационите судови одлучувајќи по жалбите во 4.073 случаи го уважиле предлогот на јавните обвинители, а во 497 случаи донеле одлука поинаква од предлогот.

б) Постапувањето по поднесени жалби поединечно по виши јавни обвинителства е прикажан во следниов наративен и табеларен приказ:

- Вишо јавно обвинителство Скопје

Во текот на 2011 година ВЈО Скопје постапувало по 3.106 жалби, изјавени против одлуките на првостепените судови. Од вкупниот број жалби по лица, 708 се изјавени од основните јавни обвинителства, 2.374 од обвинетите и 24 жалби биле изјавени од оштетените.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	**Обвинет**	**Оштетен**	**Вкупно**
708	2.374	24	3.106

Во текот на 2011 година во смисла на чл.387 ст.2 од ЗКП, биле поднесени 2.342 акти, а во смисла на чл.457 ст.2 од ЗКП 611 предлози.

Предлози на јавен обвинител по изјавените жалби	
По обвинителен акт	**По обвинителен предлог**
2.342	611

Од вкупно ставени предлози против 3.106 лица, јавните обвинители одлучиле жалбите против 789 лица да се уважат, против 31 делумно да се уважат и во 2.097 случаи жалбите да се одбијат. Во 36 случаи се дадени предлози жалбите да се отфрлат како ненавремени или недозволени, а во 96 случаи не дале свој преглед по повод поднесени жалби, бидејќи таквите биле поднесени по основ на трошоците на постапката или пак од страна на обвинетите за кривични дела за кои гонењето се презема по приватна тужба.

Број и структура на дадените предлози			
Да се уважи	Делумно да се уважи	Да се одбие	Да се отфрли
789	31	2.097	36

Во текот на 2011 година вишите јавни обвинители во 57 случаи се откажале од изјавените жалби на основните јавни обвинители, што во споредба со 2010 година кога се откажале во 57 случаи е зголемување за 2. Бројот на жалбите со кои се откажал јавниот обвинител споредeн со вкупниот број на поднесени жалби од страна на основни јавни обвинителства е незначителен што зборува во прилог дека основни јавни обвинителства во најголем број случаи поднеле основани жалби.

За причините поради кои вишиот јавен обвинител се откажал од жалбите поднесени од страна на основните јавни обвинителства, истите со службена белешка се известувани.

Во текот на 2011 година вишиот јавен обвинител учествувал на 894 јавни седници и на 1.132 нејавни седници одржани пред апелациониот суд. Јавните обвинители само во 16 случаи го измениле поднесениот писмен предлог до второстепениот суд .

Апелациониот суд од вкупно 3.106 поднесени жалби одлучил по 2.917 или 93,91%, од тоа со мериторни одлуки по жалбите против 1.897 лица или 65%, а на крајот на годината не донел одлука по жалби против 189 лице или 6%. Во изнесените бројки не влегува број на жалби што административно се вратени, ниту пак број на одлуки на второстепениот суд со кои одлучил поинаку од предлогот на јавниот обвинител.

Одлуките на апелациониот суд во 1.897 случаи или 65% се совпаѓаат со предлогот на јавниот обвинител, а во 4 случаеви одлуките биле различни од поднесениот предлог.

Во извештајната година од страна на ВЈО Скопје нема иницирано барања за заштита на законитост.

- Вишо јавно обвинителство Битола

Во текот на 2011 година во ВЈО Битола биле примени жалби на првостепените пресуди против вкупно 926 лица.

Од вкупниот број најголем број се жалбите изјавени од обвинетите и тоа 641 или 69,21%, потоа од основните јавни обвинтиели 273 или 29,5% и 12 од оштетените 1,29%.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	обвинети	оштетени	вкупно
273	641	12	926

Во однос на претходната 2010 година основните јавни обвинители вложиле 75 жалби од кои се забележува намалување на поднесени жалби од оштетени за 17, исто така намалување на жалби од јавниот обвинител за 75, а на обвинетите за 142.

Од страна на ВЈО Битола се откажале од 2 жалби што во однос на претходната година имаме намалување за 8 жалби , а причините се наведени во служената белешка.

Од вкупно изјавените жалби за 926 лица јавниот обвинител постапил за сите жалби, при што одлучил 565 или 61% жалбите да се одбијат како неосновани, да се уважат 295 или 31,8%, делумно да се уважат 6 или 0,64%, да се отфрлат како недозволени и неблаговремени 37 или 4%, 2 жалби на основните јавни обвинители или 0,2% биле повлечени и административно вратени 21 или 2,26%.

Во текот на 2011 година јавниот обвинител зел учество на 90 јавни и на 531 нејавни седници или вкупно 621 седница.

По поднесените жалби Апелациониот суд Битола донел 889 одлуки од кои 708 или 79,6% како во предлогот на ВЈО Битола и 181 или 20,35% поинаку од неговиот предлог.

Во текот на 2011 година од страна на ВЈО Битола биле поднесени 19 иницијативи за подигање Барање за заштита на законитоста, од кои од Јавниот обвинител на РМ прифатени се 7 односно 12 иницијативи биле одбиени .

- Вишо јавно обвинителство Штип

Во 2011 Вишото јавно обвинителство Штип постапувало по 965 изјавени жалби.

Најголем број на жалби биле изјавени од страна на обвинетите 637 или 66%, потоа од основните обвинители против 315 лица или 32,6%, од од оштетените за 13 лица или 1,34%.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	**обвинети**	**оштетени**	**вкупно**
315	637	13	965

Од вкупно 965 жалби поднесени против првостепените одлуки, против 417 лица се по обвинителни предлози, а по обвинителни акти против 548 лица. Јавниот обвинител ставил предлог за 300 лице жалбата да се уважи, за 600 лица жалбата да се одбие, за 25 лица жалбата делумно да се уважи, за 26 лица жалбата да се отфрли како ненавремена или недозволена.

По жалбите против 26 лица Вишо јавно обвинителство не дало предлози, затоа што се работело за погрешно доставени предмети, за кои во конкретните случаи кривичното гонење било од страна на приватните тужители.

Одлуките на Апелациониот суд во Штип биле идентични со предлозите на Вишото обвинителство во 810 случаи или 83,9% од решените, а во 172 или 16,1% одлуките биле различни од неговиот предлог.

Јавните обвинители учествувале во 148 јавни и 524 нејавни седници пред Советите на Апелациониот суд Штип.

- Вишо јавно обвинителство Гостивар

Вишото јавно обвинителство во Гостивар во текот на 2011 година, постапувало по изјавени жалби против првостепените пресуди против вкупно 815 лица.

Најголем број на жалби биле изјавени од страна на обвинетите и тоа 445 или 54,6%, потоа од основните обвинители против 341 лица или 41,8% а најмалку од оштетените 29 или 3,5%.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	**обвинети**	**оштетени**	**Вкупно**
341	445	29	815

Од вкупно изјавени жалби на првостепени пресуди против 815 лица страна на Вишото јавно обвинителство во смисла на чл.387 ст.2 од ЗКП се ставени 549 акти, а во смисла на чл.457 ст.2 од ЗКП 221 предлози, а структура на одлуките е следната: против 359 лица е ставен предлог жалбите да се уважат, против 2 лица делумно да се уважат и против 408 лица жалбите да се одбијат. Во 7 случаеви вишиот јавен обвинител не дал предлог, бидејќи не бил овластен според законот. Се работело за жалби по основ на трошоци и жалби на обвинети за кривични дела за кое гонењето се презема по приватна тужба.

Предлози на јавни обвинители по изјавени жалби	
По обвинителен акт	**По обвинителен предлог**
594	221

Во извештајниот период, од страна на вишиот јавен обвинител не е повлечена ниту една изјавена жалба поднесена од основните јавни обвинители.

Во 2011 година вишиот јавен обвинител учествувал на 272 јавни и 526 нејавни седници пред Советот на Апелациониот суд во Гостивар.

Одлуките на Советот на Апелациониот суд во Гостивар се идентични со предлозите на Вишото јавно обвинителство во 658 случаи или 80,7 % од решените, а во 140 или 17,1% одлуките на судот се различни од дадениот предлог на јавниот обвинител.

Во текот на 2011 година Вишото јавно обвинителство Гостивар, нема поднесено иницијатива за подигање барање за заштита на законитоста.

2. Вонредни правни лекови

а) Во кривична постапка

Јавното обвинителство на Република Македонија, во текот на 2011 година, примило 436 иницијативи за подигање барање за заштита на законитост, од кој број 42 иницијативи се поднесени од јавните обвинителства. Збирот на поднесени инцијативи изнесува 480, од кои 44 иницијативи биле нерешени од претходната година, така да од 2010 година по структура на нерешени останале 40 инцијативи против судски пресуди по кривични дела и 4 иницијативи по судски пресуди во прекршочна постапка.

Од вкупниот број 436, на примени иницијативи во 2011 година, 381 иницијатива биле за подигање на барање за заштита на законитост против судски пресуди за кривични дела. Од нив 326 не се прифатени , 55 биле прифатени, а на крајот на годината останале нерешени 35 иницијативи. Од 60 поднесени барања за заштита на законитоста, Врховниот суд на Република Македонија уважил 35, одбил 12 барања, а на крајот на годината во судот останале нерешени 13 барања.

Од вкупниот број на 436 поднесени иницијативи во 2011 година, 55 се за подигање на барање за заштита на законитоста против пресудите за прекршоци. Од нив 42 не се прифатени, 10 прифатени, а на крајот на годината останале нерешени 3 иницијативи. Од 10 прифатени иницијативи од Врховниот суд на Република Македонија уважени се 5, одбиена е 1 иницијатива, а не е одлучено за 4 барања.

Во 2011 година Јавното обвинителство на Република Македонија пред Врховниот суд во жалбена постапка учествувал во 21 случаи по пресуди на второстепениот суд.

Во 2011 година Јавното обвинителство на Република Македонија постапувало и по 341 предмети по Барање за вонредно преиспитување на правосилна судска пресуда од кои 311 барања биле поднесени против кривичните пресуди а 30 барања биле поднесени во кривична постапка од областа на организираниот криминал и корупција, и по сите барања се има произнесено со образложени одговори доставени до Врховниот суд на Република Македонија,од кои во извештајниот период за едно барања Врховниот суд не се произнел.

Во извештајната година Јавното обвинителство на Република Македонија постапувало и по 237 предмети за Вонредно ублажување на казната и по сите нив е одлучено со образложен предлог до Врховниот суд на Република Македонија.

б) Граѓанско - судски постапки

Иако од 27.12.2005 година е на сила Законот за парничната постапка според кој Барање за заштита на законитоста како вонредно правно средство против првостепените одлуки донесени во граѓанска постапка е укинато и во 2011 година евидентирани се 17 иницијативи за подигање барање за заштита на законитоста пред Врховниот суд на Република Македонија и сите се одбиени како недозволени.

в) Управно-судска и управна постапка

Покрај гонењето на сторителите на кривични дела, Јавното обвинителство е надлежно да презема правни дејствија и во управно судска и управна постапка. Во управно-судска постапка според Законот за управните спорови од 2006 година Јавниот обвинител на Република Македонија има овластување кај Врховниот суд на Република Македонија да подигне барање за заштита на законитоста против одлука на Управниот суд донесена по тужба за повторување на постапката. Во извештајната 2011 година примени се вкупно 22 иницијативи на странки. Јавниот обвинител према 20 иницијативи одлучил да не подигне, додека 2 иницијативи ги прифатил и подигнал БЗЗ. Врховниот суд се уште нема одлучено по подигнатите барања.

Во управната постапка, според Законот за општата управна постапка, Јавниот обвинител е овластен да вложи вонредни правни лекови, и тоа: да поднесе барање за заштита на законитоста, барање за поништување и укинување по право на надзор, како и да предлага огласување на решение за ништовно. Во извештајната 2011 година странките имаат поднесено 17 иницијативи за предлагање огласување на решение за ништовно, но Јавниот обвинител не прифатил ни една.

II. СТУДИСКО - АНАЛИТИЧКА АКТИВНОСТ

Јавното обвинителство законската обврска не ја исцрпува само преку постапувањето во областа на предметната активност, туку ги следи и проучува општествените односи и појави од интерес за остварување на јавнообвинителската функција.

Во текот на 2011 година, јавното обвинителство остварувањето на вонпредметните активности ги вршеше континуирано и секојдневно со следење и согледување на општествените односи и појави од непосреден интерес за остварувањето на јавнообвинителската функција.

Целта на таквите активности, беше целосно согледување на проблемите кои имаат негативен однос врз остварувањето на прогонот на извршителите на кривични и други казниви дела, насочување на активностите кон превентивно делување и координирано настапување на органите за откривање во попречувањето на криминално и незаконито работење на одредени субјекти во општеството.

Согласно со програмата за работа на Јавното обвинителство на Република Македонија во текот на 2011 година заедно со вишите јавни обвинителства, беа извршени контроли над работата на основните јавни обвинителства при што посебно внимание беше посветено на квалитетот и ажурноста во нивното постапување по кривичните пријави и предмети, и тоа преку контрола на работата на секој заменик основен јавен обвинител и основни јавни обвинители, за кои е донесена соодветна оценка за квалитетот на работата.

III. ПРЕСТАВКИ И ДРУГИ ПОДНЕСОЦИ

До Јавното обвинителство на Република Македонија во 2011 година поднесени се 351 поднесоци, а од нив 89 кривични пријави и 262 преставки и други поднесоци. Кривичните пријави се доставени на надлежност на основните јавни обвинителства со барање Јавното обвинителство на Република Македонија, да биде информирано за постапувањето по пријавите. Од вкупно 351 поднесоци, 26 се поднесени од непознати лица, 160 се поднесени од физички лица и 111 од други органи и институции, а 8 барања евидентирани се за слободен пристап до информации.

Поднесоците во најголем број случаи се однесуваат на постапувањето по определени предмети од страна на обвинителството и судовите од целата држава, на одлуките за отфрлање на кривичните пријави од основните обвинителства или пак на неажурно постапување по поднесени кривични пријави. Поднесоците со укажувања се доставени на постапување на надлежните основни јавни обвинителства, заради проверка на наводите, или на вишите јавни обвинителства, со барање Јавното обвинителство на Република Македонија да биде известено за исходот од постапките. По добиените известувања од обвинителствата, информирани се подносителите на поднесоците.

IV. ОСНОВНО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО ЗА ГОНЕЊЕ НА ОРГАНИЗИРАН КРИМИНАЛ И КОРУПЦИЈА

IV.1 ВОВЕД

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција како дел од хиерархиската структура на Јавното обвинителство на Република Македонија кое е основано за целата територија на Република Македонија, функцијата на кривичното гонење ја остварува врз основа и во рамките на Уставот на Република Македонија, законите и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот. Во согласност со чл.29 ст.4 од Законот за јавното обвинителство и одредбите на Законот за судови, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција постапува пред Одделението за организиран криминал и корупција при Основниот суд Скопје 1 Скопје.

Во извештајната 2011 година, обвинителството како и во 2010 година работеше во услови на кадровска неекипираност и просторни проблеми, така што во една канцеларија работеа по двајца јавни обвинители, а стручната служба немаше соодветни канцелариски услови. Јавнообвинителскта функција ја извршуваа 11 јавни обвинители и Основен јавен обвинител, а остана непополнето местото на 1 јавен обвинител. Обвинителството работеше само со двајца стручни соработници, 1 дактилограф и 1 уписничар. Овој број на извршители не е сразмерен на обемот на работа и карактерот и сложеноста на предметите за кои ова обвинителство е стварно надлежно да постапува, а особено ако се има во предвид фактот дека ова обвинителство заради откривање на сторителите на најтешките кривични дела постапува по посебни истражни мерки и во предкривичната постапка ја насочува и координира работата на Министерството за внатрешни работи и на Финансиската полиција. Извршувајќи ја функција на гонење, јавните обвинители од ова обвинителство постојано се присутни на истражните дејствија во текот на истражната постапка, задолжително е нивното присуство на главниот претрес, а обвинителите редовно се ангажирани и во жалбената постапка со вложување на жалби односно одговори на жалби. Работата се одвиваше на веќе амортизирани компјутери со само делумна поврзаност со интернет, а недоволен беше и обемот на предвидените финансиски средства и динамиката на нивната реализација.

Во 2011 година јавните обвинители од ова Обвинителство покрај редовното работење беа вклучени и во разни органи и тела при изготвувањето и разгледувањето на измените во законските текстови на повеќе закони од областа на казненото право, а дел од нив зедоа учетво и како едукатори при спроведувањето на едукацијата за примената на одредбите од новиот Закон за кривична постапка. Сите обвинители активно ги посетуваа обуките, семинарите и тркалезните маси кои беа организирани од Академијата за судии и обвинители, Здружението на јавните обвинители и други здруженија.

И покрај тешките услови за работа, јавните обвинители и сите вработени во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во текот на 2011 година со зголемен ангажман и залагање, го совладаа обемот на работата и покажааа успешни резултати во работењето што ќе се согледа од податоците кои ќе бидат изнесени во понатамошниот дел од овој годишен извештај.

IV.2 ФУНКЦИЈА НА КРИВИЧНО ГОНЕЊЕ

А.Предкривична постапка- примена на посебните истражни мерки

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во текот на 2011 година, како и во претходните години во случаите каде што податоците и доказите неопходни за успешно водење на кривичната постапка на друг начин не можат да се соберат или нивното собирање било врзано со поголеми потешкотии ги применуваше посебните истражни мерки од чл.142-б од Законот за кривичната постапка.

Во текот на 2011 година посебните истражни мерки од чл.142-б од ЗКП беа применети во 39 случаи, од нив во еден случај примената на мерките отпочнала претходната година, а продолжи во тековната година.

За потсетување во 39-те случаи кои што се водат во ова обвинителство, во секој од предметите посебно има примена на различни посебни истражни мерки, некои од мерките се повторуваат во предметите, а некои се применуваат само во мал број на предмети. Предлозите и наредбите за примената на посебните истражни мерки исто така имаат различен број во зависност од тоа дали имало потреба од продолжување на истите. Поради ваквите околности возможно е невклопување на цифрите во изнесените податоци.

Од 26-те случаи, против 94 лица со утврден идентитет и едно правно лице, на предлог на јавниот обвинител, од истражниот судија биле издадени 53 наредби за примена на посебна истражна мерка - Следење на комуникации и влез во дом и други простории или во превозни средства заради создавање на услови за следење на комуникации од чл.142-б ст.1 т.1 од ЗКП, а под услови и постапка утврдени со Законот за следење на комуникации.

Во споредба со 2010 година, кога на предлог на јавниот обвинител во 36 случаи од истражниот судија биле издадени наредби за примена на мерката од чл.142-б ст.1 т.1 од ЗКП, против 99 лица, имаме намалување на примената на мерката, а што оди во прилог на фактот дека нејзината примена во извештајната година била максимално селективна и тоа само во слаучаевите кога на друг начин не можеле да се обезбедат докази.

Во натамошниот дел од извештајот, следува анализа на податоци за примена на сите мерки од чл.142-б ст.1 од ЗКП, вклучувајќи ги и изнесените податоци што се однесуваат за примена на мерката - Следење на комуникации и влез во дом и други простории или превозни средства заради создавање на услови за следење на комуникации од чл.142-б ст.1 т.1 од ЗКП.

Во 2011 година, како што е истакнато, од Министерството за внатрешни работи до ова обвинителство биле поднесени предлози за примена на посебните истражни мерки од чл.142-б ст.1 од ЗКП во 39 случаеви против лица со утврден и неутврден идентитет. Од ова јавниот обвинител во два случаи непосредно издал наредба за примена на посебни истражни мерки против лица со неутврден идентитет, истовремено во 12 случаи поднел и предлог за примена на посебни истражни мерки до истражниот судија за издавање на наредби за нивна примена против лица со утврден и неутврден идентитет, а во 25 случаи и предлог до истражниот судија за издавање наредби за примена на мерките само против лица со утврден идентитет.

Споредбените податоци укажуваат дека во однос на претходната 2010 година кога во 58 случаи биле применети посебните истражни мерки, исто така се забележува тенденција на намалување.

Согласно чл.142-г од ЗКП Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во 2011 година непосредно има издадено наредби за примена на подолунаведени посебни истражни мерки во случаите кога не се располагало со сознание за идентитетот на сторителите на кривични дела и тоа:

- Тајно набљудување, следење и снимање на лица и предмети со технички средства, надвор од домот и други простории во **10 случаи**,
- Привиден (симулиран) откуп на предмети, како и привидно (симулирано) давање поткуп и привидно (симулирано) примање поткуп во **2 случаи,**
- Контролирана испорака и превоз на лица и предмети во **еден случај,**
- Користење на лица со прикриен идентитет за следење и собирање на информации или податоци во **7 случаи**
- Регистрирање на привидни (симулирани)правни лица или користење на постојни правни лица заради собирање на податоци не е применета мерката **во ниту еден случај.**

Предлозите поднесени до истражен судија за издавање наредба за примена на посебни истражни мерки се однесуваа на следните посебни истражни мерки:

- Следење на комуникации и влез во дом и други простории или во превозни средства заради создавање на услови за следење на комуникации, по однос на кои од истражен судија издадени се наредби **за 28 случаи**,
- Увид и пребарување во компјутерски систем, одземање на компјутерски систем или дел од него или базата за складирање на компјутерски податоци, по однос на кои од истражен судија издадени се наредби за **еден случај,**
- Тајно набљудување, следење и снимање на лица и предмети со технички средства, надвор од домот и други простории по однос на кои од истражен судија издадени се наредби **за 29 случаи**,
- Привиден (симулиран) откуп на предмети, како и привидно (симулирано) давање поткуп и привидно (симулирано) примање поткуп, по однос на кои од истражен судија издадени се наредби за **13 случаи**,
- Контролирана испорака и превоз на лица и предмети, по однос на кои од истражен судија издадени се наредби **за еден случај**,
- Користење на лица со прикриен идентитет за следење и собирање на информации или податоци, по однос на кои од истражен судија издадени се наредби **за девет случаи**,
- Регистрирање на привидни (симулирани)правни лица или користење на постојни правни лица заради собирање на податоци, по однос на кои од истражен судија издадени се наредби од истражен судија **во ниту еден случај**.

Според статистичките податоци посебните истражни мерки биле применети во случаите на постоење на основано сомнение за извршување на кривични дела на корупција и организиран криминал и тоа:

- Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ во 13 случаи,
- Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење мигранти од чл.418-в од КЗ во два случаи, а овој член 418-в заедно со кривичното дело Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ го има во два случаи, а во два случаи го има чл.418-в од КЗ заедно со кривичното дело -

Посредување при вршење проституција од чл.191 од КЗ, од кои два случаи во едниот е заедно и со чл.418-г - Трговија со малолетно лице.

- Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ, Примање поткуп од чл.357 од КЗ, Давање поткуп од чл.358 од КЗ и Противзаконито посредување од чл.359 од КЗ во три случаи,
- Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење мигранти од чл.418-в од КЗ, Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ и Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ во еден случај,
- Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење мигранти од чл.418-в од КЗ, Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ, Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ и Фалсификување исправа од чл.378 ст.3 од КЗ во еден случај,
- Давање поткуп од чл.358 од КЗ во еден случај,
- Давање поткуп од чл.358 од КЗ и Противзаконито посредување од чл.359 од КЗ во еден случај,
- Противзаконито посредување од чл.359 од КЗ и Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ во еден случај,
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ, Изнуда од чл.258 од КЗ и Грабнување од чл.141 ст.2 од КЗ во еден случај,
- Терористичка организација од чл.394-а од КЗ, Тероризам од чл.394-б од КЗ во еден случај,
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ и Незаконито влијание врз сведоци од чл.368-а од КЗ во два случаи,
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ и Тешка кражба од чл.236 од КЗ во еден случај,
- Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материи од чл.396 од КЗ во еден случај,
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ, Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материи од чл.396 од КЗ и Убиство од чл.123 од КЗ во еден случај,
- Тероризам од чл.394-б од КЗ, Предизвикување национална, расна и верска омраза, раздор и нетрпеливост од чл.319 од КЗ во еден случај,
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ, Предизвикување општа опасност од чл.288 од КЗ, Спречување на избори и гласање од чл.158 од КЗ и Изнуда од чл.258 од КЗ во еден случај,
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ, Лажен стечај од чл.254 од КЗ, Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273 од КЗ, Даночно затајување од чл.279 од КЗ и Фалсификување или уништување деловни книги од чл.280 од КЗ во еден случај,
- Криумчарење од чл.278 од КЗ, Прикривање стоки кои се предмет на криумчарење и царинска измама од чл.278-б од КЗ, Давање поткуп од чл.358 од Кз и чл.59 и 60 од Законот за акцизи во еден случај,
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ, Загрозување на безбедноста на сообраќајот од чл.297 од КЗ, Фалсификување или уништување деловни книги од чл.280 од КЗ, Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ, Криумчарење од чл.278 од КЗ, Фалсификување исправа од чл.378 од КЗ, Измама од чл.247 од КЗ, Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ, Примање поткуп од чл.257 од КЗ, Давање поткуп од чл.358 од КЗ и Лажен стечај од чл.254 од КЗ во еден случај.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција постапувајќи по поднесени кривични пријави против 126 лица против сторителите на погоре цитирани кривични дела, што се резултат на примената на посебните истражни мерки, против 90 лица има поднесено барање за спроведување на истрага, а против шест лица е донесено решение за отфрлање на кривичната пријава. По завршувањето на истрагите, против 36 лица се поднесени обвиненија, а за едно лице предметот е отстапен на надлежно постапување на друго основно јавно обвинителство. По поднесени обвиенија против 17 лица донесени се првостепени осудителни пресуди.

Изнесените податоци за постапување и одлуки по цитираните кривични пријави против 126 лица ќе бидат влезени во податоците за постапување и одлуките на јавниот обвинител и по останатите кривични пријави во извештајната година.

Б. Кривични дела извршени од полнолетни сторители

1. Надлежност и обем на работа

Согласно чл.31 од Законот за јавното обвинителство ,Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, постапува :

- за кривични дела извршени од структурирана група од три или повеќе лица, која постои одреден временски период и дејствува со цел да изврши едно или повеќе кривични дела за кои е предвидена казна затвор од најмалку четири години, со намера директно или индиректно да стекне финансиска или друга корист,

-за кривични дела извршени од структурирана група или злосторничка организација на подрачјето на Република Македонија или други држави или кога кривичното дело е подготвено или планирано во Република Македонија или во друга држава,

-за кривични дела Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 ст.5, Примање поткуп од значителна вредност од чл.357 и Противзаконито посредување од чл.359, сите од Кривичниот законик, извршени од избран или именуван функционер, службено лице или одговорно лице во правно лице и за кривични дела-Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од членот 215 ст.2, Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273, Терористичко загрозување на уставниот поредок и безбедноста од чл.313, Давање поткуп од значителна вредност од чл.358, Незаконито влијание врз сведоци од чл.368-а ст.3, Злосторничко здружување од чл.394, Терористичка организација од чл.394-а, Тероризам од чл.394-б, Трговија со луѓе од чл.418-а, Криумчарење мигранти од чл.418-б, Трговија со малолетно лице од чл.418-г и за другите кривични дела против човечноста и меѓународното право од Кривичниот законик, независно од бројот на сторителите.

Во текот на 2011 година, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, во работа примило нови кривични пријави против 374 полнолетни сторители на кривични дела. Во 2011 година не се примени пријави за малолетни сторители на кривични дела и пријави против непознат сторител.Споредено со 2010 година кога во работа биле новопримени пријави против 387 лица бројот на новите криивчни пријави во 2011 година бележи тенденција на опаѓање за 13 лица или изразено во проценти за 3,35 %.

Податоците за застапеноста на сите три категории сторители на кривични дела во последните три години се искажани во следниот преглед:

Сторители	2009	2010	2011	Број	Процент
Полнолетни	464	387	374	-13	3,35 %.
Малолетни	/	2	/	-2	-100%
Непознати	/	/	/	/	/
Вкупно	464	389	374	/	/

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, во 2011 година постапувало и по нерешени кривични пријави од претходни години за 59 лица со што ова обвинителство во 2011 година постапувало по кривични пријави против 433 полнолетни сторители на кривични дела .

2.Подносители на кривични пријави

Структурата на подносители на кривичните пријави во 2011 година е следната:

- Министерство за внатрешни работи …........................... 290 лица или 77,5 %
- Други јавни обвинителства............ .... 62 лица или 16,6 %
- Други државни органи .... 5 лица или 1,3 %
- Министерство за финансии…... 7 лица или 1,8 %
- Ова Јавно обвинителство.. 10 лица или 2,7 %

Вкупно **374 лица**

Најголема застапеност во подносителите на кривичните пријави има Министерството за внатрешни работи со 77,5 %, а потоа следуваат други ОЈО со16,6 %, други државни органи со 1,3 %, Министерство за финансии со 1,8 % и ова јавно обвинителство со 2,7 %.

3.Постапување по кривични пријави

а) Обем и ажурност

Во текот на извештајната година, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција постапувало по кривични пријави против 433 полнолетни сторители на кривични дела од кои за 374 лица кривичните пријави биле

примени во извештајната година а за 59 лица кривичната пријава била од претходните години .Од вкупниот борј на кривични пријави во текот на 2011 година биле решени кривичните пријави за 391 лице а за 42 лица кривичната пријава останала нерешена и тоа за 9 лица пријавата останала кај ова обвинителство , за 38 лица поднесени се барања за собирања на потребни известувања

Причина за незавршените пријави во оваа јавно обвинителство против 9 лица е што кривичните пријави за нив се примени при крајот на 2011 година и иако јавните обвинители на кои истите им биле во предметна работа кривичните пријави ги зеле во проучување, поради краткиот рок не успеале да донесат јавно обвинителски одлуки до крајот на 2011 година.

б) Барања за собирање на потребни известувања

Во извештајната 2011 година институтот - Барање за собирање на потребни известувања од чл.142 од ЗКП од ова обвинителство е користен само во случаи кога тоа било нужно потребно одредени околности да се проверат или да се обезбедат одредени докази. Од статистичките податоци се гледа дека биле поднесени барања за собирања на потребни известувања за кривични пријави против 38 лица и тоа за 29 лица барањето било доставено до МВР , за 2 лица барањето било доставено до Управата за јавни приходи а за 7 лица потребните известувања биле побарани од оштетените. Гледано од аспект на кривични дела, барања за собирање на потребни известувања поднесени се за кривичното дело - Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ за 2 лица, за кривичното дело - Даночно затајување од чл.279 од КЗ за 2 лица, за кривичното дело - Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ за 28 лица, за 1 лице било побарано собирање на дополнителни докази за кривично дело - Криумчарење мигранти од чл.418-б КЗ и за 1 лице било побарано потребни известувања за кривично дело - Незаконито влијание врз сведоци од чл.368-а од КЗ. Гледано по предмети се работи за барање за собирање на потребни извесувања во 6 предмети.

в) Предлог за преземање на определени истражни дејствија

Во извештајната 2011 година ова обвинителство нема поднесувано предлози за определени истражни дејствија .

г) Времетраење на постапката

Ажурноста на јавниот обвинител во решавањето на кривичните пријави во текот на 2011 година, од моментот на приемот на кривичната пријава до донесување на првата јавнообвинителска одлука е видна од следниот преглед:

Вид на одлука	До 7 дена	До 15 дена	До 30 дена	Преку 30 дена	ВКУПНО
Потребни известувања	/	7	21	10	38
Истрага	228	56	/	/	284
Решение	6	/	2	8	16
Обвинителен акт	71	119	3	/	193
Отстапено на надлежност	/	/	49	39	88

4.Одлуки по кривичните пријави

а) Број и структура

Како што веке е истакнато ова обвинителсто во извештајната година во работа имало кривични пријави против 433 полнолетни сторители на кривични дела. За 391 лице кривичната пријава била решена во 2011 година но поради објективни околности за 42 лица пријавата останала нерешена.Структурата на одлуките кои се донесени покажува дека

1) Отфрлени се кривични пријави против….................................. 16 лица или 4 %
2) Поднесени се обвинителни предлози против…....................... 3 лица или 0.8 %
3) Поднесени се барања за истрага против…............................... 284 лица или 73 %
4) Решени на друг начин против.. 88 лица или 22,2 %

б) Отфрлени кривични пријави

Од 433 кривични пријави кои биле во работа во 2011 година за 16 лица или за 4 % од вкупниот број на пријавени лица, кривичната пријава е отфрлена. За 8 лица пријавата била поднесена во извештајната 2011 година, а за 8 лица пријавата била од претходни години. Споредено со 2010 година кога биле отфрлени пријави за 8 лица овој број е зголемен дупло, меѓутоа треба да се има во предвид дека за 6 лица во извештајната 2011 година пријавата беше отфрлена во смисла на чл.146-а од ЗКП, бидејки осомничените како членови на злосторничко здружение доброволно соработувале со јавниот обвинител, а таквата соработка била битна за откривањето на делото и сторителите.

Гледано од аспект на кривични дела, кривичната пријава е отфрлена за 1 лице за кривично дело - Даночно затајување од чл.279 од КЗ во смисла чл.135 од ЗКП бидејки пријавениот починал по поднесувањето на пријавата, за 1 лице пријавата е отфрлена за кривично дело – Перење пари и други приноси од казниво дело од чл. 273 од КЗ, за 6 лица кои биле пријавени за кривично дело - Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ пријавата е отфрлена затоа што пријавеното дело не е кривично дело за кое се гони по службена должност и како што веќе нагласивме за 6 лица во смисла на чл. 146-а од ЗКП. Исто така, кривичната пријава е отфрлена и за 2 лица за кривично дело - Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ, бидејки не постоеле основи на сомнение дека пријавените го сториле делото за кое биле пријавени.

в) Истраги

Во текот на 2011 година, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, постапувајќи по кривичните пријави до надлежниот суд поднесе барања за спроведување истрага против вкупно 284 лица.

Сите барања за спроведување истрага беа прифатени од страна на судот и беа донесени решенија за спроведување на истрагата. Споредбено со 2010 година кога биле поднесени барања за истрага против 306 лица во извештајната 2011 година намален е бројот на лица против кои е поднесено брање за спроведување на истрага за 22 лица што секако пред се е резултат на намалениот број на пријавени лица во однос на 2010 година.

Во извештајната 2011 година покрај новите барања за спроведувања на истрага беа и истрагите кои на крајот на извештајната 2010 година останаа нерешени, и тоа за 116 лица така што вкупно во работа беа истраги против 400 лица. Истражниот судија во 2011 година ја завршил истрагата за 212 лица, а за 184 лица истрагата е во тек пред истражните судии на Основен суд Скопје I Скопје.

Имајќи ги во предвид кривичните дела за кои се поднесени барањата за спроведување истраги и обемноста на предметите како и фактот дека во голем број тоа биле истраги во кои била определена мерка притвор, јавните обвинители присуствувале постојано на сите истражни дејствија кои биле превземани во текот на истрагата.

в-1) Притвор

Тргнувајќи од стварната надлежност на ова Обвинителство, барањата за спроведување истрага се однесуваат на тешки кривични дела извршени најчесто во организирана форма, во кои постои основано сомневање дека обвинетите ќе се сокријат односно ќе се дадат во бегство, ќе ги уништат трагите на кривичното дело или ќе ја попречуваат истрагата со тоа што ќе влијаат врз сведоците и соучесниците, а во одредени кривични дела и стравот дека ќе го повторат делото, јавните обвинители заедно со барањето за истрага за 221 лице поднеле и барање за определување на мерката притвор согласно чл.184 ст.1 т.1, 2 и 3 од ЗКП. Од страна на надлежните истражни судии таквите предлози беа прифатени, па оваа мерка е определена против вкупно 221 обвинето лице и тоа притвор за 216 лица, а за 5 лица била определена мерка куќен притвор како прва одлука.

Споредено со 2010 година кога мерката притвор и куќен притвор била изречена за 217 лица произлегува дека во извештајната 2011 година има мало зголемување во определувањето на мерката притвор за 4 лица. Изразено во проценти тоа е зголемување за 1,8%. Времетраењето на определената мерка притвор како прва мерка против 216 лица е прикажано во следниот преглед:

До 48 часа	**До 30 дена**	**До 60 дена**	**До 90 дена**	**До 6 месеци**	**Над 6 месеци**	**ВКУПНО**
/	18	114	40	21	23	**216**

На дел од овие лица првичната мерката притвор во текот на постапката им била заменета со мерка куќен притвор и тоа вкупно на 25 лица, чие времетраење во текот на 2011 година е прикажано во следната табела:

До 30 дена	**До 60 дена**	**До 90 дена**	**До 6 месеци**	**Над 6 месеци**	**ВКУПНО**
13	6	/	/	6	**25**

Во 2011 година за 5 лица беше определена мерката куќен притвор од чл.182-а од ЗКП, како прва мерка за обезбедување на присуство на обвинетите во текот на постапката.

Времетраењето на определената мерка куќен притвор против 5 лица е прикажано во следниот преглед:

До 30 дена	**До 60 дена**	**До 90 дена**	**До 6 месеци**	**Над 6 месеци**	**ВКУПНО**
4	1	/	/	/	**5**

За лица на кои мерката притвор им била определена во 2010 година, а истата продолжила да се применува и во 2011 година, времетраењето е прикажано во следниот преглед:

До 30 дена	До 60 дена	До 90 дена	До 6 месеци	Над 6 месеци	ВКУПНО
/	/	/	/	24	**24**

За лица на кои мерката куќен притвор им била определена во 2010 година а истата продолжила да се применува и во 2011 година, времетраењето е прикажано во следниот преглед :

До 30 дена	До 60 дена	До 90 дена	До 6 месеци	Над 6 месеци	ВКУПНО
/	/	/	/	7	**7**

Анализирано според структурата на кривични дела за кои биле изречени за прв пат во 2011 година мерките притвор и куќен против 221 лица и куќен притвор состојбата е следната :

- Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори одчл.215 од КЗ... 40 лица

- Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ .... 87 лица

- Недозволено држење на оружје или распрскувачки материи од чл. 396 .... 11 лица

- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ со Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ.. 34 лица

- Кривични дела против човечноста и мегународното право........................... 49 лица

в-2) Предлози за обезбедување средства и имот

Основното јавно обвинителство во 2011 година согласно Законот за кривична постапка во 2 случаи до надлежниот суд поднело предлози за обезбедување средства и имот, и тоа;

- во врска со кривична постапка која се води за 22 лица поднесен е обвинителен акт за кривични дела - Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ и кривично дело - Перење пари и други приноси од казниво дело од чл. 273 од КЗ, по поднесување на обвинителниот акт, ставен е предлог и донесено е решение за привремено обезбедување на 11 товарни моторни возила и 3 патнички мотрни возила и привремено обезбедување на средства н банкарски сметки во вкупен износ од 189.564.044 денари;

- во врска со кривична постапка која се води против 40 лица за кривични дела - Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл. 215 ст. 3 од КЗ и кривично дело - Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273 од КЗ, ставен е предлог и донесено е решение за привремено замрзнување и задржување на парични средства и банкарски сметки и

решение за обезбедување на имот со ставање на хипотека и тоа на имот заведен во е.в.л.бр.18089 КО Драчево-1 во вкупна површина од 48 м2,- **недвижен имот заведен во** имотен лист бр.11428 КО Драчево -1 во површина од 71m2, **недвижен имот заведен во** имотен лист бр. 233 за КО Горно Лисиче, во површина од 548 m2, **недвижен имот заведен во** имотен лист 473 во вкупна површина од 713 м2, **недвижен имот заведен во** имотен лист бр.11582 КО Драчево во површина од 61m2, **недвижен имот заведен во** е.в.л.бр.16569 за КО Драчево стан во површина од 105 m2.

- денарски сметки бр.0018627070 и 0012712733 во Стопанска банка АД Скопје, во Прокредит Банка АД Скопје девизни и денарски сметки

- парични средства во износ од 1.230.000,00 денари на денарска сметка бр.200002054619654 во Стопанска банка АД Скопје.

- во текот на 2011 година во преткривична постапка врз основа на чл. 39 ст. 1 од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам **поради постоење на сомневање за извршување на кривично дело - Перење пари и други приноси од казниви дела** од чл.273 од КЗ до надлежниот истражен судија поднесе предлог за определување на привремена мерка за замрзнување на сметки и средства на здружение на граѓани отворена во ТТК банка.

Споредено со 2010 година кога биле поднесени 4 предлози во кривична и 2 предлози во преткривична постапка се забележува намалување на бројот на предлозите за обезбедување средства и имот .

г) Одлуки по спроведена истрага

Во 2011 година според статистичките податоци биле спроведени истраги против 400 лица и тоа за 284 лица по ново примени кривични пријави и за 116 лица по истраги од претходен период.

Истражниот судија во 2011 година ја завршил истрагата за 212 лица од кои за 190 лица е подигнат обвинителен акт, за 18 лица е дадена изјава за откажување од гонење, а за 4 лица предметот по завршувањто на истрагата бил испратен на надлежност на друго ОЈО. За 4 лица донесено е решение за прекин на постапката, а за 184 лица истрагата е во тек пред истражните судии на Основен суд Скопје I Скопје. Процентуално искажано состојбата е следна;

Вкупен број на предмети во истрага....................................400

- Обвинителни акти.................................	190 лица	или 47,5 %
- Изјави за откажување од гонење..........	18 лица	или 4,5 %
- Прекин на истрагата.............................	4 лица	или 1 %
- Решени на друг начин	4 лица	или 1 %
- Незавршени истраги	184 лица	или 46%

Од погоре наведеното произлегува дека во 2011 година во однос на 2010 година, во текот на која биле поднесени обвиненија против 262 лица и во однос на 2009 година, во текот на која биле поднесени обвиненија против 255 лица, има тенденција на намалување на бројот на поднесени обвиненија и во 2011 година тој број во однос на 2010 година е помал за 72 лица, а во однос на 2009 година тој број е помал за 65 лица. Ваквото

намалување пред се е резултат на незавршените истраги бидејки во 2011 година кај истражниот судија незавршени останале истраги за 184 лица, додека во 2010 година кај истражниот судија се наоѓаа незавршени истраги за 116 лица .

6. Имотна штета

Во текот на 2011 година по поднесените обвиненија вкупната имотна штета од сторените кривични дела против службената должност изнесувa 1.750.000,00 денари.

Во однос на претходната 2010 година кога имотната штета изнесувала 574.854.240,оо денари се забележува значително опаѓање на висината на имотната штета што пред се е резултат на бројот на поднесени обвиненија за кривично дело- Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 ст.5 од КЗ, за кое дело поднесени се само 2 обвиненија, а 2 обвиненија се за кривично дело - Злоупотреба на службената положба и овлстување од чл.353 од КЗ но со дејствијата за друг е прибавена некаква корист но не е нанесена имотна штета.

1. Државен имот :
- Буџет на Република Македонија............... 1.750.000,00 денари

7. Пресуди

Во 2011 година во работа биле непресудени предмети по поднесени обвиненија од претходни години за 144 лица и по поднесените обвиненија во 2011 година во работа биле предмети против 193 лица или вкупно пред судот не биле пресудени предмети за 337 лица. Во 2011 година донесени се 180 пресуди а непресудени останале обвиненијата за 157 лица или 46%. Овде е важно да се забележи дека за дел од предметите судот има објавено првостепена одлука но бидејки истите не се писмено изработени и доставени до ОЈО тие статистички не се забележани поради што реално бројот на предмеите кои се завршени во првостепена постапка е поголем од бројот кој статистички е забележан .

За 180 лица првостепените пресуди се :

-Осудителни..........178 лица или 98,8, %
-Одбивателни........ 2 лица или 1,2 %

За 178 лица со осудителни пресуди изречени се :

-Затвор...................... 154 лица или 86 %
- Парична …............... 6 лица или 4 %
-Условна осуда........... 18 лица или 10 %

Споредбено со 2010 година кога беа донесени првостепени пресуди против 215 обвинети лица, произлегува дека во 2011 година се донесени помалку првостепени пресуди против 35 лица или 6,7 %.

Казнената политика на судовите е поострена и според донесените пресуди казната затвор се движи од 10 месеци за кривично дело - Криумчарење мигранти од чл.418 б ст. 2 од КЗ, како најмала изречена казна за ова дело, до 13 години за кривични дела на Злоупотреба на службена положба и овластување од чл.353 ст. 5 од КЗ.

Во текот на 2011 година донесени се второстепени пресуди против вкупно 126 лица, од кои против 66 лица првостепените пресуди се потврдени, против 7 лица се преиначени и против 53 лица се укинати.

Споредено со 2010 година кога биле донесени второстепени пресуди против 140 лица се забележува намалување на бројот на второстепени пресуди за 14 лица.

Врховниот суд на Република Македонија во 2011 година постапувајќи по вонредни правни лекови против 30 осудени лица за 23 осудени лица ги потврдил пресудите на пониските судови, против 5 лица ги укинал и на 2 лица им ги ублажил казните.

Споредено со 2010 година кога Врховниот суд на Република Македонија постапувал по вонредни правни лекови против 36 осудени лица, бројот на лица за кои одлучувал Врховниот суд е намален за 6 лица, а струкурата на донесените одлуки е скоро идентична во однос на потврдените, укинатите или преиначените пресуди.

Како и во претходните години и во 2011 година укинатите пресуди беа предмет на анализа во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција. Најголем број на укинати одлуки се јавуваат кај предметите во кои обвинението е поднесено за кривичното дело - Злосторничко здружување од чл. 394 од КЗ. За ова дело укинати се пресудите за 43 лица. Иако се работи за број од 43 лица по предмети станува збор за 3 предмети за кривично дело - Злосторничко здружување од чл. 394 од КЗ и кривично дело - Примање поткуп од чл.357 од КЗ во кој обвинети беа службените лица вработени на граничните премини. Беше констатирано дека во одредени предмети повисоките судови завземаат ставови кои се спротивни на ставовите завземени на стручните колегиуми на ова Јавно обвинителство, а кои сметаме дека се во согласност со меѓународните конвенции, правната теорија и судската пракса од земјите во соседството, а и пошироко. Ова пред се, се однесува на ставовите во врска со тоа што претставува злостоничко здружување, што претставува организирана група и дали доколку не е утврдено кој е организатор на групата, тоа значи дека не постои организирана криминална група, какви треба да бидат релациите помеѓу организаторот и припадниците на групата и слично.

8. Жалби и одговор на жалба

Во 2011 година против пресудите на надлежните судови, оваа јавно обвинителство изјавило жалби против вкупно 32 лица.Според статистичките податоци од пресудите кои биле добиени до крајот на извештајниот период за 7 лица жалбите биле уважени. Споредено со 2010 година кога против пресудите на надлежните судови, оваа јавно обвинителство изјавило жалби против вкупно 131 лице се бележи значително намалување на бројот на поднесени жалби што пред се е резултат на подобрената казнена политика на судовите како и намалениот број на писмено изработени пресуди до крајот на извештајниот период.Во прилог на напред наведеното зборува и податокот дека во извештајната 2011 година се вложени 68 одговори на жалба .

Жалбите најчесто се поднеувани поради одлуката за кривичната санкција во случаи кога првостепениот суд ги преценил олеснителните околности и на обвинетите им изрекувал казни кои не одговарале на степенот на вината кај обвинетите.

9. Конфискација на имот и имотна корист и одземање на предмети

Со пресуди донесени во 2011 година кои не станале правосилни изречена е конфискација на имотна корист и тоа на:

-1.397.260,оо денари
- 905,оо евра
- имот во вредност од 6.985.567,24 евра
- имот во вредност од 12.984.130,оо денари
- имот со површина од 5385 м2

Со пресуди донесени во 2011 година кои станале правосилни изречена е конфискација на имотна корист и тоа на :

-1.650,оо денари
-3.035,оо евра

Со пресуди донесени во 2011 година, кои станале правосилни одземени се разни видови на подвижни предмети кои биле наменети за извршување или настанале со извршување на кривичните дела, при што покарактеристични се:

- 1 товарно моторно возило, 12 патнички моторни возила, 50 мобилни телефони, парични средства – 570,оо евра, парични средства – 3.500,оо денари, сигнален пиштол, нож, дигитална вага, комјутер, наркотична дрога – хероин 1.785 грама, наркотична дрога – марихуана 25.565 грама.

-Одземени се и поголем број на други подвижни предмети и исправи.

Со пресуди донесени во 2011 година, кои не станале правосилни одземени се :

-11 патнички моторни возила, 83 мобилни телефони, 375 евра, 46.201.191 денари, 960 археолошки, историски и етнолошки предмети од непроценлива вредност, 2932 сребрени и бронзени монети од непроценлива вредност, 10 детектори за метал, 20 сонди за метал, 34 платежни картички, 1 ловечка пушка, 1 рачна бомба со запалка, 238 куршуми, 3 пиштоли, адаптер за механичко чистење монети, електронска вага, 5 лаптоп комјутери, 2 куќишта за комјутер, 3 фотоапарати, лопати, мотики, топографски карти, наркотична дрога – хероин 1,93 грама, наркотична дрога – кокаин 1.466,07 грама

-Одземени се и поголем на други подвижни предмети и исправи.

В. СТРУКТУРА НА КРИВИЧНИТЕ ДЕЛА И ВИД НА ОДЛУКИ

Во текот на 2011 година според структурата на кривичните дела донесени се следните одлуки :

- за **кривично дело - Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори** од чл.215 од КЗ во извештајната 2011 година биле поднесени нови криивчни пријави против 54 лица. Во работа биле и кривични пријави против 2 лица од претходен период со што вкупно обвинителството во 2011 година постапувало по кривични пријави против 56 лица. Сите кривични пријави се решени со тоа што за две лица кривичната пријава е доставена на друго ОЈО на надлежно постапување а за 54 лица е поднесено барање за спроведување на истрага.

Покрај новите истраги за 54 лица во работа биле и истрагите кои останале недовршени во изминатиот период за 32 лица или вкупно во работа биле истраги за 86 лица. За 73 лица истрагата завршила по што за 66 лица бил подинат обвиниелен акт а за 4 лица била дадена изјава за откажување од гонење. За 3 лица истрагата била во прекин а за 13 лица истрагата остнала нерешена. По поднесение обвинителни акти од извештајната 2011 година и по обивнителни акти од претходни години донесени се 26 осудителни пресуди од кои 24 затвори и 2 условни осуди а за 1 лице донесена е одбивателна пресуда. Вложени се 7 жалби од кои 5 се уважени а за 6 лица е вложен одговор на жалба. За 40 лица е определна мерката притвор. Од страна на второстепениот суд за 10 лица пресудата е потврдена а Врховниот суд ги потврдил пресудите за 8 лица .

- З**а кривични дела против имотот** во извештајната година во работа биле кривични пријави за 5 лица. За кривично дело – Изнуда од чл.258 од КЗ во извештајната 2011 година во работа биле пријави за 4 лица кои биле нерешени од претходната година при што пријавите се решени така што се доставени на надлежно постапување на друго јавно обвинителство. Во извештајната 2011 година по обвиненија поднесени од претходни години за ова кривично дело биле донесени пресуди за четири лица со кои им била изречена казна затвор. За кривично дело – Лажен стечај од чл.254 од КЗ од поранешен период во работа била кривична пријава против едно лице и истата била решена со тоа што била препратена на надлежно постапување на друго јавно обвинителство.

-За кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството поднесени се вкупно 11 нови кривични пријави, а во работа биле и седум кривични пријави од претходен период.

-З**а кривичното дело – Перење пари и други приноси од казниво дело** по чл.273 од КЗ, ново примени се кривични пријави за 5 лица, а во работа биле кривичните пријави за 3 лица од претходен период или вкупно за ова кривично дело во извештајната 2011 година во работа биле кривични пријави за 8 лица. За четири лица пријавата е отстапена на надлежно постапување на друго ОЈО, за 1 лице пријавата е отфрлена, а за 3 лица пријавата останала нерешена на крајот на извештајниот период. За ова кривично дело во извештајната 2011 година во работа биле истраги од претходен период за 14 лица, при што истражниот судија до крајот на извештајниот период ја завршил истрагата за 10 лица по што јавното обвинителство поднело 8 обвинителни акти и дало 2 изјави за откажување од гонење. За 4 лица истрагата останала незавршена кај истражниот судија. По обвинителни акти поднесени од претходен период донесени се 3 осудителни пресуди со кои се изречени 3 условни осуди за што се вложени и три жалби. Поднесени се вкупно 13 одговори на жалби по донесени пресуди за обвиненија од претходен период. Од страна на вторестепениот суд за 10 лица првостепената пресуда е потврдена а за ова кривично дело Врховниот суд ја потврдил пресудата за 8 лица.

- За кривичното дело- Криумчарење од чл.278 од КЗ, по предмети од претходен период донесени се 8 осудителни пресуди со кои се изречени казни затвор и вложено е 1 одговор на жалба.

- З**а кривично дело – Даночно затајување** од чл.279 од КЗ, во работа биле кривични пријави за 10 лица и тоа за 6 лица кривичната пријава била примена во 2011 година, а за 4 лица пријавата била нерешена од претходен период. Под кривични пријави за 2 лица поднесени се барања за собирање потребни известувања, за 1 лице кривичната пријава е отфрлена, за 7 лица е поднесено барање за спроведување истрага а 2 кривични пријави биле отстапени за надлежно постапување на друго ОЈО. Во извештајната 2011 година, во работа биле истраги од претходен период за 2 лица, или вкупно во 2011 година ова

обвинителство постапувало по барање за спроведување на истрага за 9 лица. По завршувањето на истрагата за 5 лица е подигнат обвинителен акт а за 4 лица истрагата останала незавршена до крајот на 2011 година. Донесени се 3 пресуди и тоа 2 пресуди со кои се изречени условни осуди и една одбивателна пресуда.Од страна на второстепениот суд потврдени се пресудите за 9 лица .

-**За кривични дела – Против службената должност во извештајната 2011 година** во работа биле 176 кривични пријави и тоа за 135 лица кривичната пријава е примена во извештајната 2011 година а за 41 лице пријавата била од претходна година.

- **За кривичното дело – Злоупотреба на службената положба и овластување** од чл.353 биле новопримени кривични пријави за 133 лица, а во работа биле и пријавите за 39 лица од претходни години или вкупно за ова кривично дело во работа биле кривични пријави против 172 лица. Во извештајната година за две лица биле побарани потребни известувања, за 12 лица кривичната пријава е отфрлена, за 101 лице е поднесено барање за спроведување истрага, за 41 лице кривичната пријава е доставена на надлежно постапување на друго ОЈО, а за 18 лица кривичната пријава останала нерешена на крајот на извештајниот период. Во извештајната 2011 година за ова кривично дело во работа биле истраги од претходен период за 38 лица па заедно со новите истраги за 101 едно вкупно обвинителството постапувало по барање за спроведување на истрага за 139 лица. Во извештајната 2011 година истрагата била решена за 13 лица, по што биле поднесени четири обвинителни акти биле дадени седум изјави за откажување од гонење , а за две лица истрагата била решена со отстапување на предметот на надлежност на друго ОЈО. Останале незавршени истрагите за 126 лица.

По поднесените обвиненија од претходен период биле донесени 21 осудителна пресуда со кои за 16 лица била изречена казна затвор а за едно лице била изречена условна осуда. Вложени се десет одговори на жалба а по предлог на јавниот обвинител за 87 лица е определена мерката притвор. Второстепениот суд донел пресуди за 57 лица од кои за 10 лица пресудата ја укинал а за 4 лица истата ја преиначил.

За останати кривични дела од оваа глава, во работа биле кривични пријави од претходни години за 2 лица и во тековната година биле примани нови кривични пријави за 2 лица односно вкупно во работа биле пријави за 4 лица. Сите четири пријави се отстапени на надлежно отстапување на друго ОЈО. По обвиненија од претходни години биле донесени 8 пресуди и тоа за едно лице казна затвор, за 3 лица парична казна и за 4 лица условна осуда, поднесени се 4 жалби.

- **За кривични дела против правосудството** примени се нови кривични пријави за 4 лица, по кои било побарано собирање на потребни известувања за едно лице, и пријавата останала нерешена на крајот на извештајниот период, а за три лица е поднесен обвинителен предлог, и донесени се 3 осудителни пресуди со кои е изречена парична казна.

- **За кривични дела против јавниот ред** вкупно во работа биле кривични пријави за 93 лица и тоа за 2 лица пријавата била од претходен период , а за 91 лице пријавата била примана во извештајната година.

- **За кривичното дело недозволено држење на оружје или распрскувачки материи** од чл.396 од КЗ, примени се кривични пријави за 14 лица по што поднесени се 14 барања за спроведување истрага. Истрагата била завршена за 9 лица по што за 7 лица е подигнат обвинителен акт, а за две лица е дадена изјава за откажување од гонење, за пет лица

истрагата останала нерешена на крајот на извештајниот период , за 11 лица е определена мерката притвор.

За останати кривични дела од оваа глава, односно за чл.394 од КЗ, во работа биле кривични пријави за две лица од претходен период за 77 лица пријавата била примена во извештајната година. Поднесени се 28 барања за собирање на потребни известувања, 35 барања за спроведување на истрага, за 29 лица пријавата е отстапена на друго ОЈО; а за 15 лица кривичната пријава останала нерешена на крајот на извештајниот период. Во извештајната година во работа биле и истраги од претходен период за 19 лица, што значи вкупно обвинителството во 2011 година постапувало по барање за спроведување на истрага против 54 лица. Истражниот судија ја завршил истрагата за 50 лица, по што за 47 лица било подигнато обвинителен акт за едно лице истрагата е ставена во прекин а за две лица предметот бил отстапен на надлежно постапување на друго ОЈО; за четири лица истрагата останала нерешена. По поднесените обвиниенија донесени се 28 осудителни пресуди со кои за 24 лица е изречена казна затвор, и за 4 лица условна осуда. Вложени се три жалби и еден одговор на жалба и определени се 34 притвори.Второстепениот суд по кривични дела од оваа глава донел пресуди за 72 лица при што за 43 лица пресудата ја укинал а за 29 лица пресудата била потврдена.

- За кривични дела против човечноста и меѓународното право во работа биле кривични пријави против 81 лице и тоа за 2 лица пријавата била од претходен период, а за 79 лица пријавата била примена во 2011 година. За пет лица е побарано собирање на потребни известувања, за две лица пријавата е отфрлена за 73 лица е поднесено барање за спроведување истрага, за едно лице пријавата е решена на друг начин а за пет лица пријавата останала нерешена на крајот на извештајниот период.

Во извештајната година покрај новите 73 барања за истрага биле и барање за истрага од претходен период за девет лица или вкупно обвинителството постапувало по 82 барања за спроведување истрага. Истрагата била завршена за 54 лица, при што за 53 лица е подигнат обвинителен акт, за едно лице е дадена изјава за откажување од гонење и за 28 лица истрагата не е завршена. Добиени се 77 осудителни пресуди со кои е изречена казна затвор и две пресуди со кои е изречена условна осуда. Вложени се 15 жалби и 37 одговори на жалби, а истражниот судија за 49 лица определил мерка притвор. Второстепениот суд донел пресуди за 10 лица при што за 8 лица пресудата ја потврдил а за 2 лица ја преиначил. Врховниот суд постпаувајки по вонредни одлуки донел 4 пресуди со тоа што со 2 одлуки ја ублажил казната на осудените а со две одлуки ги потврдил веке донесените пресуди.

Врховен суд за 4 лица за кривично дело - Убиство од чл.123 од КЗ ги потврдил пресудите на пониските судови.

Од изнесените податоци евидентно е дека и во текот на 2011 година, како и во претходните години се задржува тенденцијата на доминацаија на бројот на извршените кривични дела - Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ, Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ, Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе и криумчарење на мигранти од чл.418-в од КЗ и Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ, како и Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ со кривичните дела на Злоупотреба на службената положба и овластување и перење пари, при што се откриени и процесуирани неколку организирани криминални групи чии припадници во најголем број случаи се службени лица и одговорни лица, додека за останатите кривични дела бројот на откриените сторители со мали отстапувања не се разликува од оној во претходниот период.

IV.3 СОРАБОТКА СО ДРУГИТЕ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИИ

Како во претходните, така и во 2011 година, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, согласно утврдената Програма за работа, ја продолжи воспоставената непосредна, интензивна и тесна соработка со органите надлежни за откривање на сторителите на кривичните дела, а особено со Одделот за организиран криминал при Министерството за внатрешни работи на Република Македонија, со Финансиската полиција при Министерството за финансии на Република Македонија, со Управата за спречување на перење пари и финансирање тероризам, со Управата за јавни приходи, со Царинската управа, како и со Државната комисија за спречување на корупцијата.

По конкретни предмети, под раководство и координација на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, беа одржувани состаноци на кои присуствуваа претставници од наведените институции на кои им беа давани упатства и насоки за натамошното постапување. Претставник на ова обвинителство редовно присуствува на состаноците кои ги организира Управата за спречување на перење пари и финансирање тероризам, а воедно е и член на советодавното тело на Владата за спречување перење пари и финансирање на тероризам.

Останува потребата да се издвојат активностите на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во процесот на создавање на национална база на разузнавачки податоци чие формирање ќе биде од особена важност за работата на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во иднина.

IV.4 СОРАБОТКА СО ДРУГИТЕ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИИ, МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА, СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ И СТРУЧНА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, согласно утврдената Програма за работа, и во 2011 година ја продолжи воспоставената интензивна соработка со органите надлежни за откривање на сторителите на кривичните дела, а особено со Центарот за сузбивање на организиран и сериозен криминал при Министерството за внатрешни работи на Република Македонија, со Финансиската полиција при Министерството за финансии на Република Македонија, со Управата за спречување на перење пари и финансирање тероризам, со Управата за јавни приходи, со Царинската управа, како и со Државната комисија за спречување на корупцијата, преку одржување на заеднички состаноци и давање насоки и упатства за нивното понатамошно постапување по конкретни предмети.

Претставник на ова обвинителство редовно присуствува на состаноците кои ги организира Управата за спречување на перење пари и финансирање тероризам, а воедно е и член на советодавното тело на Владата за спречување перење пари и финансирање на тероризам.

Што се однесува до меѓународната соработка, треба да се нагласи дека е исклучително значајна улогата на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во активностите на Советодавната јавно обвинителска група на земјите од Југоисточна Европа SEEPAG во која членуваат претставници на јавните обвинителства од 12 земји од Регионот и тоа покрај Република Македонија, Албанија, Босна и Херцеговина, Бугарија, Грција, Молдавија, Романија, Словенија, Србија, Црна Гора, Турција и Хрватска.

Во текот на 2011 година, јавните обвинители од ова јавно обвинителство, во рамките на мрежата SEEPAG, оствариja соработка и поврзување со јавните обвинителства на земјите од Југоисточна Европа и учествуваа на состаноците и конференциите na SEEPAG, во кои зедоа активно учество со свои презентации.

Конференциите беа тематски, па така во април во Загреб, Р.Хрватска се анализираше темата -Компјутерски криминал, а во ноември во Дубровник темата - Истрага и гонење на кривичното дело-Перење пари. На овој состанок Јавниот обвинител на Основното јавното обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција беше избран за Претседател на SEEPAG со мандат од една година.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција има претставници и во меѓународните проекти ILECUS и UNODS за борба против трговијата со дрога.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во текот на 2011 година, активно го имплементираше Вториот дополнителен протокол на Европската конвенција за меѓусебна правна помош во кривичната материја, преку континуирано остварување на директна комуникација и соработка со обвинителствата во соседните држави и државите од Европската Унија, со цел за прибавување на докази, забрзување на постапките за меѓународна правна помош, како и реализирање на заеднички и кординирани истраги со надлежните органи, при што во текот на 2011 година беа спроведени заеднички истраги во неколку случаи:

1. Во соработка со EUROJUST, Јавното обвинителство на Франкфурт-Р. Германија и Јавното обвинителство на Виена - Р.Австрија откриена е поголема група на организатори и продавачи на наркотична дрога-хероин. Применети се посебни истражни мерки и врз основа на истите во Р.Македонија лишени се од слобода 29 лица за кривични дела-Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги,психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 ст.3 од КЗ и Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273 од КЗ. Поведена е постапка против 40 лица и овој предметот е во фаза на главен претрес.

2. Во соработка со SOCA - агенцијата за борба против дрога на Велика Британија, DEA - агенцијата за борба против дрога на САД, надлежните државни органи на Р. Грција, надлежните органи на Р. Србија, како и надлежните државни органи на Р.Македонија, е откриена криминална група која врши нелегален транспорт на наркотична дрога-кокаин од Боливија до пристаништето во Солун, Р.Грција, преку Р.Македонија во Р.Србија. Како резултат на заедничката акција, а со помош на SEKI центарот во Р.Македонија лишени од слобода се 3 лица, во Р.Србија лишени од слобода се 13 лица и во Р.Грција повеќе лица. Во Р.Македонија против 3-те лица лишени од слобода поднесен е обвинителен акт.

3. Во предметот со работно име „Фаланга„ побарана е од романските власти пресуда со која се огласени за виновни неколку српски државјани за кривично дело-Трговија со културно наследство на Р.Романија, при што утврдено е дека двајца од осудените се во роднински и бизнис врски со обвинети лица во предметот „Фаланга„ при што еден од нив е овластен дилер со антиквантитети на аукциска куќа во Виена. Исто така во овој предмет побарана е меѓународна правна помош и од властите на Р.Швајцарија, Р.Албанија и Р.Австрија.

Во рамките на меѓународната соработка, во согласност со член 20 од Вториот дополнителен протокол од 2001 година кон Европската конвенција за меѓусебна правна помош во кривичната материја од Стразбур 1959 година и Дополнителниот протокол од 1978 година, во јули 2011 година се потпиша Анекс кон Договорот за формирање заеднички истражен тим помеѓу Врховното касационо обвинителство на Република Бугарија и Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција - Скопје од 09-ти Декември 2010 година, а за заедничка соработка во откривањето на меѓународна група на извршители на кривични дела кои се занимаваат со купување, пренос и продажба на наркотични дроги, за потребите на кривичните постапки и тоа, во Р.Бугарија за предистражна постапка бр.860/2010 на Окружното јавно обвинителство во Ќустендил и во Р.Македонија кривичната постапка КО бр.18/2010 на Осовото јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во Скопје.

Врз основа на тоа продолжи функционирањето на овој заеднички истражен тим и во 2011 година преку размена на податоци и информации, размена на докази прибавени од кривичната постапка во Р.Македонија, овозможување на непосреден распит во својство на сведоци на лица од Р.Македонија во Р.Бугарија, како и заемно помагање при спроведување на други конкретни истражни дејствија.

По однос на стручното усовршување Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција се фокусираше на подготовките за примена на новиот Закон за кривична постапка (Службен весник на РМ бр.150/10 од 18.11.2010 година). Во таа насока јавниот обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и уште двајца јавни обвинители од ова обвинителство беа вклучени како едукатори во базичните обуки за примена на новиот Закон за кривична постапка кои континуирано се одржуваа секоја недела. Оваа обука заклучно со 02.10.2011 година ја поминаа сите јавни обвинители од ова обвинителство.

Од сето изнесено во овој Извештај може да се констатира дека во извештајната 2011 година, имајќи го во предвид обемот на работата во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, јавните обвинители стручно и професионално ја извршија функцијата на гонење на сторителите на кривични и други со Закон утврдени казниви дела, а со нивното предметно постапување и постапувањето во вонпредметните активности успеаја да го подигнат авторитетот на обвинителството и да создадат позитивна слика за истото, кај компетентните институции во земјата и надвор од неа.

V. ОРГАНИЗАЦИЈА, КАДРОВСКА СОСТОЈБА И МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ЗА РАБОТА

Законот за јавно обвинителство ја поставува организационата структура на Јавното обвинителство како Јавно обвинителство на Република Македонија, виши јавни обвинителства, Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и основни јавни обвинителства.

Согласно овој закон, во Република Македонија се предвидени и се основани 22 Основни јавни обвинителства, Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, 4 Виши јавни обвинителства и тоа во Битола, Гостивар, Скопје и Штип, за подрачјата на соодветните апелациони судови и Јавно обвинителство на Република Македонија.

Имајќи ја предвид стварната надлежност, основните јавни обвинителства се делат на обвинителства со основна и на јавни обвинителства со проширена надлежност.

Во групата на основни јавни обвинителства со основна надлежност влегуваат основните јавни обвинителства во Берово, Гевгелија, Дебар, Делчево, Кавадарци, Кичево, Крива Паланка, Радовиш, Ресен и Свети Николе.

Во групата основни јавни обвинителства со проширена надлежност се основните јавни обвинителства во Битола, Велес, Гостивар, Кочани, Куманово, Прилеп, Охрид, Тетово, Скопје, Струга, Струмица и Штип.

Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција е основано за целата територија на Република Македонија и постапува пред Основниот суд Скопје 1 Скопје.

1. Кадровска состојба

Согласно Одлуката за определување на бројот на јавни обвинители на јавните обвинителства и јавните обвинители во јавните обвинителства, донесена од страна на Советот на јавни обвинители, предвидениот број на јавни обвинители изнесува вкупно 221. Бројот на пополнетите места изнесува 209, а бројот на непополнетите обвинителски места изнесува 12.

Состојбата со пополнетите и непополнетите јавно обвинителски места согласно одлуката е следна:

Утврден број на јавни обвинители		**Пополнети**	**%**	**Непополнети**
ЈОРМ	12	11	91,6	1
ВЈО СКОПЈЕ и ОЈО	115	110	95,6	5
ВЈО БИТОЛА и ОЈО	39	36	89,7	3
ВЈО ГОСТИВАР и ОЈО	21	19	90,5	2
ВЈО ШТИП и ОЈО	34	33	97,1	1
ВКУПНО:	**221**	**209**	**94,6**	**12**

Во тек е постапка по објавени огласи за избор на 10 јавни обвинители чии избор ќе треба да се изврши во текот на 2012 година со што ќе се изврши скоро целосна пополнетост на сите јавни обвинителски места.

Во извештајната година Советот, распиша и објави огласи за избор на вкупно 23 јавни обвинители во повеќе јавни обвинителства. Од овие огласи избрани се 18 јавни обвинители, од кои пет (5) од редот на кандидатите со завршена обука во Академијата за судии и јавни обвинители.

Во 2011 година, Советот, со одлука констатираше престанок на функцијата јавен обвинител на пет (5) јавни обвинители кои ги исполнија условите за старосна пензија во согласност со Законот, за еден (1) јавен обвинител беше донесена одлука за престанок на функцијата јавен обвинител по негово барање и за три (3) јавни обвинители одлуката за престанок беше донесена поради нивно заминување на извршување на друга функција.

Во текот на 2011 година беа извршени измени во Законот за Советот на јавните обвинители на Република Македонија со тоа што Министерот за правда на Република Македонија, повеќе не е член на Советот на Јавните обвинители на Република Македонија.

Токму од тие причини Собранието на Република Македонија по претходно спроведена постапка по распишан оглас изврши избор на еден Член на Советот на јавните обвинители на Република Македонија кој всушност го заседе местото на Министерот за правда на Република Македонија.

Во голем број на јавни обвинителства присутен е проблемот и има потешкотии со вработување односно пополнување на работните места за советници, соработници и приправници, административен и технички персонал.

Имајќи го во предвид Правилникот за организација и систематизација во Јавното обвинителство за бројот на извршители, евидентно е дека повеќе од две третини (125 места) од вкупно предвидените 179 работни места на советници, соработници и приправници, од правна, економска и друга стручна спрема, во јавните обинителства не се пополнети. Анализираните податоци укажуваат на особено голем број на непополнети места во ОЈО Скопје, како и тоа дека во ниту едно јавно обвинителство во Република Македонија во последните години нема вработување на нови приправници и тоа од правна струка.

Согласно организационата структура на јавното обвинителство на графиконот подолу е преставен споредбениот приказ на односот на предвидени места за советници, соработници и приправници и пополнети работни места.

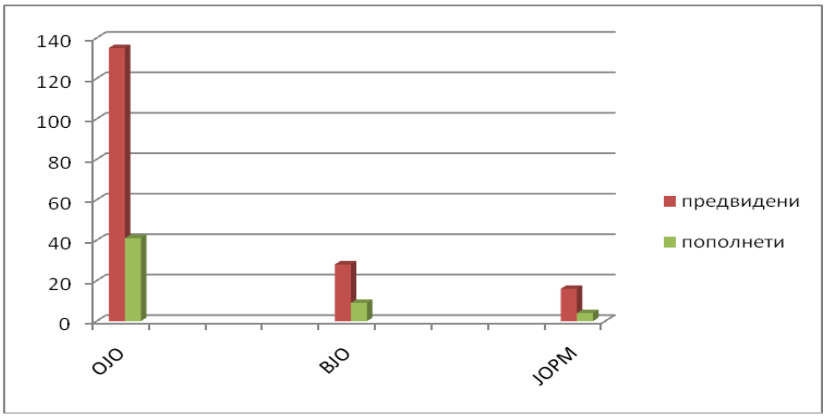

И во поглед на пополнетоста и застапеноста на работни места на административни службеници стои истата констатација дека најголемиот број од овие работни места не се пополнети во повеќето јавни обвинителства.

Забележителен е проблемот од недостиг на администрација, бидејќи еден вработен истовремено работи задачи и на уписничар, сметководител, технички секретар и доставувач.

Моменталната состојба на систематизирани и пополнети работни места на административниот персонал во јавните обвинителства е прикажана на следниов графикон:

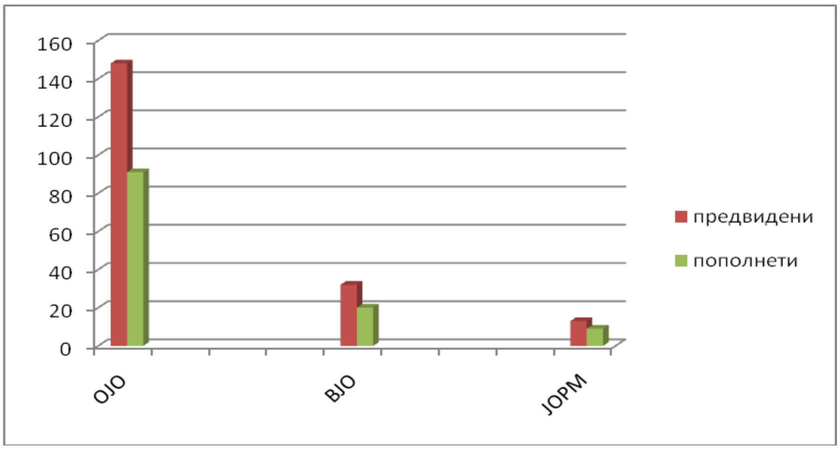

Во врска со состојбата со човечки ресурси во оваа група забелешка е непостоење на стручно лице за односи со јавноста. Постои недостаток а истовремено и неопходност од лица од областа на информатичката технологија и тоа во сите обвинителства. Тука, посебно треба да се нагласи потребата од редовно обучување и доедуцирање на постоечките човечки ресурси во оваа област.

И во поглед на техничкиот персонал општа забелешка е дека постои недостаток од возачи курири и хигиеничари. Кај оваа група на работни места нема многу непополнети места. Сепак, од особено значење е да се истакне дека предвидениот број на овие работни места во сите јавни обвинителства е недоволен.

2. Просторни капацитети, опрема и материјални услови за работа на јавните обвинителства

Од особена важност и значење за успешно работење на јавните обвинителства е и состојбата со моменталните просторни капацитети на јавните обвинителства. Ова особено во насока на воведување на новите институтите во кои се предвидуваат со измените на ЗКП и преминувањето на истрагата во надлежност на јавното обвинителство кои неопходно ја наметнуваат потребата од соодветен простор.

Очигледно е дека состојбата во која сега се наоѓаат најголемиот број јавни обвинителства во поглед на нивното просторно сместување е проблематична и од аспект на недоволен простор, но исто така и од аспект на немање сопствен простор.

По однос на сопственоста на објектите мора да се нагласи дека најголем број од просторните капацитети во кои се сместени јавните обвинителства се наоѓаат во зградите на соодветните основни односно апелациони судови. Незначителен дел од јавните обвинителства плаќаат закуп, а во најмал број случаи или поточно само три јавни обвинителства се сместени во сопствени простории.

Во однос на опремата може да се каже дека јавните обвинителства во последните години главно со подршка на странски донации, се релативно добро опремени. Треба да се истакне дека дел од опремата на јавните обвинителства ја обезбеди Министерството за правда. Во оваа насока, во последните години во јавните обвинителства се вложиле доста средства за опремување со канцелариски мебел и друга опрема.

Речиси сите обвинителства во доволна мера се соодветно опремени со канцелариски намештај, компјутери, печатари и друга опрема. Сепак постои значајни недостатоци кои се утврдени и присутни а кои можат да се групираат во неколку точки:

- во јавните обвинителства постојат доволно компјутери, но тие главно служат како машини за пишување. Причина за ова е фактот што јавните обвинителства не се мрежно поврзани, ниту имаат софтвер за да можат електронски да ги заведуваат предметите.

- најголем број јавни обвинителства немаат пристап до интернет, па оттука нема можност за електронско пребарување на информации кои би биле од корист за нивната работа, нема пристап до законите во електронска форма, ниту пак постои можност обвинителствата да контактираат и соработуваат по електронски пат меѓусебно или со други институции.

- скоро во сите поголеми јавни обвинителства постојат мрежни печатари но во еден дел од овие обвинителства тие не се воопшто инсталирани и не се користат поради недостаток од средства за нивно поврзување;

- состојбата со возилата во јавните обвинителства е загрижувачка. Некои поголеми јавни обвинителства воопшто немаат возило, или имаат возила кои не се во употреба и нема средства за нивна поправка.

- во јавните обвинителства недостасува стручна литература. Постоечката литература е од постар датум и во голем дел неупотреблива, заради настанатите измени во законите во последните десетина години. Заради ова, обезбедувањето на електронски пристап до Службен весник, за сите јавни обвинителства во значителна мерка би ја подобрила состојбата. Ова особено е што во јавните обвинителства вклучувајќи ги и поголемните со проширена надлежност се добива само по еден примерок Службен весник кој е премалку за да можат сите јавни обвинители навремено да се запознаат со измените во законските и подзаконските акти.

- во сите јавни обвинителства недостасува едукација од областа на информатичката технологија, а во некои јавни обвинителства, има јавни обвинители на кои им е неопходна и обука за користење на компјутери.

Средствата за работење на јавните обвинителства се определени по вид и висина во буџетот на Република Македонија. Тие средства се определени и дадени како на една јавно обвинителска организација. Иако овој буџет се проектира согласно потребите на секое јавно обвинителство пооделно, досегашните проекции и дадените средства се недоволни за обавување на функцијата.

Без да се прави било какво генерализирање, на овој сегмент, неопходно е да се нагласи дека буџетот на јавните обвинителства е недоволен, а и динамиката на сервисирање на средствата често пати го доведува во прашање и остварувањето на функцијата. Треба да се има предвид дека со преминувањето на истрагата во надлежност на јавниот обвинител, јавните обвинителства ќе треба да се доопремат за што се неопходни поголеми средства.

З А К Л У Ч О Ц И

Споредувајќи ги статистичките податоци за предметното работење на Јавното обвинителство на РМ, текстуалните извештаи за Вишите јавни обвинителства и на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, може да се заклучи дека во извештајната година е обезбедено висок степен на ажурност, стручност и квалитет во постапувањето по предметите.

Обемот на новопријавениот криминал бележи стапка на зголемување за 1546 или за 7,84% во однос на претходната 2010 година, со тоа што бројот на новоподнесените кривични пријави против полнолетни сторители на кривични дела во текот на 2011 година бележи зголемување за 1194 лица, односно 6 %, додека пак намалување е евидентирано кај малолетниците за 255 лица или 10,8%, а кај непознати сторители е присутно зголемување за 607 лица или 3,52%.

Во текот на годината основните јавни обвинителства решиле пријави против 19.660 лица или 67,81%, а како нерешени останале пријави против 9.329 лице или 32.18%, се работи за пријави по кои се бараат одредени проверки преку МВР и други органи, а и за нерешени постапки од истражните судиии по поднесени предлози за преземање на определени истражни дејствија.

Бројот на отфрлените кривични пријави е застапен со 28,28% кој е за 2,43% повеќе во однос на претходната година. Најголем број на отфрлени кривични пријави се евидентира во Основното јавно обвинителство Струга со 45,81%, Основно јавно обвинителство Битола со 42,71% и Основното јавно обвинителство Делчево со 36,5%.

Бројот на осудителни пресуди во 2011 година во однос на 2010 година е зголемен за 364 лица или 3,34%.

Разгледувајќи ги сите извештаи, во наредниот период е неопходно да се обрне внимание на користење на правните институти од Законот за кривична постапка за забрзување на постапката, особено во делот за поднесување предлог за донесување на пресуда без главен претрес, како и примена на институтите од чле 144, 145 и 146 од Законот за кривична постапка.

Во јавните обвинителства во Република Македонија забележлив е недостаток од човечки ресурси, не само кај носителите на јавно обвинителската функција (јавни обвинители, советници, соработници и приправници), туку и кај останатите групи - административно стручни работници и технички помошен персонал.

Во однос на објектите карактеристично е што најголем број на јавни обвинителства немаат сопствен простор, туку користат простор на основните судови или други институции со право на користење, а тој простор е речиси секаде недоволен.

Со изградбата на објектот - зграда на локацијата покрај кејот на реката Вардар, која е во тек, а во која треба да бидат сместени Јавното обвинителство на Република Македонија, Вишото јавно обвинителство Скопје и Основното јавно обвинителство Скопје, за овие обвинителства ќе бидат надминати просторните проблеми. Исто така, проблемите ќе бидат надминати и за Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција на кои им е дадена на користење старата зграда на Државниот архив на Република Македонија, во која се очекува да се сместат во текот на месец Октомври 2012 година.

Јавните обвинителства, според сегашната надлежност се релативно добро опремени со мебел и компјутерска техника, но постои недостаток од вмрежување на јавните обвинителства, софтвери, пристап до интернет, обезбедување возила и литература.

Април, 2012 година

Скопје

ЈАВЕН ОБВИНИТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Љупчо Шврговски